

Bilag 2

Hvidbog over høringsvar: Intern høring af Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028

Dette bilag viser de modtagne høringsvar fra lokaludvalg, råd og stående politiske udvalg til udkast til Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026—2028. Høringsvar er indsat i fire tabeller, hvor også Teknik- og Miljøforvaltningens samt Økonomiforvaltningens forslag til håndtering samt eventuelle tekstnære ændringer er angivet. For alle høringsvar gælder, at det er tydeligt angivet, hvilke(n) høringspart(er), der er afsender.

Tabel 1 viser høringsvar med generelle bemærkninger til udkast til Klimastrategi 2035. Tabel 2 viser høringsvar med generelle bemærkninger til udkast til Klimahandleplan 2026-2028. Tabel 3 viser høringsvar med tekstnære justeringsforslag til udkast til Klimastrategi 2035. Tabel 4 viser tekstnære justeringsforslag til udkast til Klimahandleplan 2026-2026.

Høringsvar med generelle bemærkninger til Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028

Tabel 1: Generelle bemærkninger til udkast til Klimastrategi 2035

Høringspart	Bemærkning	Forvaltningernes bemærkninger	Tekstnære justeringer (ja/nej)	Sidetal	Ændringer (Tilføjet tekst er markeret med fed. Slettet tekst er overstreget)
Amager Øst Lokaludvalg	Intern høringsperiode er faldet på et uheldigt tidspunkt i forhold til de møder, hvor lokaludvalget har haft mulighed for at drøfte sit høringsvar. Vi forventer, at den offentlige høringsperiode er lang nok til at høringen kan behandles både af lokaludvalgets arbejdsgrupper og på et lokaludvalgs møde.	Forvaltningerne bemærker, at den offentlige høringsperiode er på 8 uger. Dette burde give lokaludvalgene god mulighed for at behandle sagen.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Amager Vest Lokaludvalg	Vi mener, at man med fordel kunne navngive strategien og handleplanen med fokus på CO2, da dokumenterne alt overvejende har fokus på CO2.	Forvaltningerne bemærker, at Klimastrategien måler påvirkningen af klimagennem udledning af den samlede mængde drivhusgasser (fx CO2, metangasser, og lattergas). Hermed følger	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant

		strategien gængse, nationale og internationale metoder.			
Amager Øst Lokaludvalg	Helt overordnet vil vi opfordre til, at Københavns Kommunes klimaplan fokuserer på de områder, som kommunen har ansvar for.	Forvaltningerne bemærker, at Klimastrategi 2035 tager afsat i de af Borgerpræsentationen vedtagne pejlemærker for geografiske og forbrugsbaserede udledninger.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant
Amager Øst Lokaludvalg	Klimastrategien med halvering af det private forbrugs CO2 udledning kræver stor ekstra indsats fra forvaltningen idet arbejdet med at samarbejde med de interesserede borgere, i projekter, foreninger, virksomheder osv. kræver andre kompetencer og ressourcer end der findes i dag.	Forvaltningerne bemærker, at finansieringsbehovet til gennemførelse af Klimastrategi 2035 løbende vil blive afdækket op mod de årlige budgetforhandlinger. Det bemærkes, at indsatsen bygger på eksisterende erfaringer og ikke kræver helt nye kompetencer. Fx har Teknik- og Miljøforvaltningen på forbrugsområdet gode erfaringer fra fx indsatsen med at reducere energiforbrug.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant
Østerbro Lokaludvalg	Klimaplanen er på mange punkter en rigtig flot plan, men har også mangler og fejludstillinger. Vi ønsker at fremhæve nogle kritiske områder, hvor vi mener, at der er behov for forbedringer og justeringer for at sikre en mere bæredygtig fremtid for København.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant
Brønshøj-Husum Lokaludvalg	Lokaludvalget ønsker, at den egentlige offentlige høring senere på foråret/forsommeren når bredt ud til københavnere, ikke mindst i lyset af, at denne strategi og de tilknyttede indsatser fordrer en markant	Forvaltningerne bemærker, at lokaludvalgenes sekretariater vil blive orienteret om tidsplanen for den offentlige høring, som vil foregå på høringsportalen 'Bliv hørt' på kk.dk.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant

	omlægning af borgernes hverdagsliv i årene fremover. Så snart den endelige plan for den offentlige høring er fastlagt, ønsker vi gennem vores sekretariat at blive holdt informeret.				
Amager Vest Lokaludvalg	Klimastrategi 2035 og klimahandlingsplan 2026-2028 består altovervejende af fokus på at nedbringe CO2 via teknologiske processer og opfordringer til, at befolkningen ændrer adfærd. Vi er desværre ikke overbevist om, at man gennem kommunale opfordringer til borgerne kan flytte særligt meget på borgernes CO2 udledning. Det ender ved ønsketænkning og hensigtserklæringer, i håb om man derigennem kan få borgerne derhjemme i stuerne og køkkenerne til at leve op til målsætningerne. Vi mener faktisk, at det er en urealistisk opgave at lade det være op til kommunerne, miljøpunkterne, lokaludvalgene og borgerne selv at løfte opgaven med at reducere CO2-udledningen. I stedet bør Københavns Kommune arbejde for indførelsen af økonomiske incitamentsstrukturer i form af fx højere fly- og benzinafgifter, lavere pris på offentlig transport o.lign. i er klar over, at vedtagelsen af sådanne incitamentsstrukturer er et nationalt anliggende, og derfor vil vi opfordre Københavns Kommune, som landets absolut største kommune, til at erklære et mål om at	Forvaltningerne bemærker, at Klimastrategi 2035 tager afsat i de af Borgerpræsentationen vedtagne pejlemærker for geografiske og forbrugsbaserede udledninger.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant

	påvirke lovgivningen i retning mod indførelsen af økonomiske incitamentsstrukturer, der fremmer en reduktion af borgernes CO2-udledning.				
Amager Vest Lokaludvalg	Dokumenterne indeholder meget lange ordrige beskrivelser, som gentages mange gange. Ved god redigering og anvendelse af grafik mm bør dokumenterne kunne reduceres til 20% uden at miste information. Det vil også være en hjælp for borgerne, som ved den offentlige høring forventes at forholde sig til forslaget. Derudover er sproget usædvanlig ensartet uden variationer og derved meget monotont og trættende at læse. Sproget har et meget maskinelt præg. I kunne overveje at lave en pixi-udgave til den offentlige høring, så det hele er lettere tilgængeligt for borgerne.	Forvaltningerne tager bemærkningerne til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant
Christianshavns Lokaludvalg	Lokaludvalget vurderer både Strategien og Handleplanen som ambitiøs. Christianshavns Lokaludvalg støtter en ambitiøs klimastrategi, men hvis strategien bliver for urealistisk, er vi bekymrede for, at legitimiteten af strategien - og dermed klimainsatsen som helhed - sættes på spil. Strategiens tre målsætninger vil kræve en særdeles effektiv indsats for at kunne opfyldes. Vi finder, at det kan være påkrævet at vurdere om målene, især under målsætning	Forvaltningerne bemærker, at Klimastrategi 2035 tager afsat i de af Borgerpræsentationen vedtagne pejlemærker for geografiske og forbrugsbaserede udledninger.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant

	1 og 2, er for optimistiske. København har i mange år været frontløber både nationalt og internationalt, når det gælder arbejdet med kommunale klimamål. Erfaringerne med KBH2025 har dog vist, at der var et stykke vej fra ambition til realitet. Dette understreger vigtigheden af et fokus på sammenhæng mellem strategi og handling. Mål der ikke indfries, kan således virke demobiliserende på byens borgere og skade byens image, - også internationalt.				
Kultur og Fritidsudvalget	Kultur- og Fritidsudvalget finder det positivt, at Københavns Kommune med udkast til Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028 sætter rammen for en samlet indsats for at mindske Københavns klimaaftryk.	Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant
Bispebjerg Lokaludvalg	Planen fremstår flot og gennemarbejdet med stor detailrigdom. Der er mange forslag og udmærkede mål og tiltag, som vil bringe København nærmere målet om CO2 neutralitet. Hvis man skal være lidt kritisk, så vedrører en stor del af forslagene ting, som andre end kommunen skal gøre. Kommunen vil så understøtte, at dette sker, men det er delvis en gratis omgang.	Forvaltningerne bemærker, at der generelt er lagt vægt på at kommunikere at kommunens handlerum - og mulighed for at kontrollere virkningskæder - er meget begrænset, når kommunen indtager en faciliterende rolle. Fx i afsnittet om Kommunens roller i strategien. Den faciliterende rolle kan dog give større potentiel effekt.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant
Valby Lokaludvalg	Valby Lokaludvalg ser positivt på den detaljerede og ambitiøse klimastrategi. Vores væsentligste	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant

	kommentar går på, at vi ønsker et meget tættere og mere forpligtende samarbejde mellem Lokaludvalg/Miljøpunkter/medarbejdere og forvaltning og borgerrepræsentation om udfoldelse af de borgerrettede klimainitiativer, jf. kommentar til handleplanens pkt. 8.8, s. 101.				
Valby Lokaludvalg	Vi finder overordnet, at det er fint med en ny klimastrategi, der også inddrager belastninger, der foregår uden for kommunens geografiske område. Desværre bliver de indsatser, der oplistes, primært at facilitere. Vi kunne godt ønske os nogle indsatser, der retter sig mod at få ændret lovgivning og lignende, og derigennem få magt til mere indgriben.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning. Forvaltningerne bemærker, at Klimastrategi 2035 tager afsat i de af Borgerrepræsentationen vedtagne pejlemærker for geografiske og forbrugsbaserede udledninger. Desuden har forvaltningerne vurderet, at det ikke er muligt at fremstille rammebetingelser ensartet på tværs af handleplanens indsatsområder. Dette forhindrer ikke, at der i praksis kan arbejdes med at påvirke rammebetingelser i forbindelse med implementering af de enkelte initiativer.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Valby Lokaludvalg	Der tales flere steder om at skabe flere grønne job. Der kan henvises til, hvordan der tidligere (i 1990'erne) gennem "Den grønne jobpulje" blev skabt en række nye grønne job bl.a. med grønne guider i forskellige boligselskaber, virksomheder mm.	Forvaltningerne har på baggrund af høringssvar ændret i teksten på flere områder, så potentialet for grøn jobskabelse fremstår tydeligere. Der henvises til bemærkningerne under afsnittet "Vejen til at videreføre klimaomstilling i København" i Klimastrategien og initiativ 8.11. Forvaltningerne vurderer derudfra, at fokus dermed er tilstrækkeligt fremhævet i teksten.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

Økonomiudvalget	Samarbejdet med erhvervslivet er et væsentligt greb ift. at opfylde målene i klimastrategien, og Økonomiudvalget mener derfor, at der med fordel kunne indgå et kort afsnit om samarbejdet med erhvervslivet og erhvervslivets rolle i Klimastrategi 2035, da ambitionerne kræver investeringer fra bl.a. private virksomheder	Forvaltningerne foreslår en tilføjelse til side fire i Klimastrategi 2035.	Ja	4	Et tæt samarbejde med erhvervslivet i København er et centralt greb til at nå målsætningerne i klimastrategien. Erhvervslivet har gennem innovation og investeringer i bæredygtige løsninger mulighed for at drive omstillingen. København er allerede i dag et internationalt grønt forbillede og er med sin grønne førerposition med til at tiltrække nye virksomheder, investeringer og arbejdskraft. Dét er en position, som byen ønsker at fastholde ved fortsat at understøtte og stimulere den grønne omstilling gennem et tæt samarbejde med erhvervslivet.
Økonomiudvalget	I Klimastrategi 2035 kan der med fordel indgå et afsnit om Københavns nationale og internationale samarbejder, og hvordan disse bidrager til at fremme udviklingen af klimaaktiviteter, herunder nævne Københavns kommunes deltagelse i bynetværket C40, CNCA og Eurocities samt arbejdet med delegationsbesøg og strategiske partnerbyer. Foruden at være et væsentlig greb, er det med til at legitimer og give et mandat til Københavns Kommunes internationale samarbejder på klimaområdet, og bør derfor nævnes i en klimastrategi.	Forvaltningerne foreslår en tilføjelse til side fire i Klimastrategi 2035.	Ja	4	Gennem proaktivt internationalt samarbejde, f.eks. via C40-netværket og strategiske bysamarbejder, vil Københavns Kommune blive ved med at dele viden, høste erfaringer og inspirere andre storbyer verden over langt ud over kommunegrænsen. Gennem internationale samarbejdsfora og kommunens besøgstjeneste vil vi fortsætte et tæt internationalt samarbejde på tværs af byer, der gør, at vi i løbet af hele planperioden kan udveksle indsigter, erfaringer og viden, som kan bidrage til realisering af Klimastrategien og understøtte klimahandling globalt.

Økonomiudvalget	Økonomiudvalget ønsker, at de årligt forud for budgetforhandlingerne forelægges en status på de initiativer, der iværksættes via Klimastrategi- og handleplan med formål at styrke vidensgrundlaget for den løbende prioritering af initiativer.	Forvaltningerne bemærker, at status for initiativer er en del af porteføljestyringsmodellen for klimastrategi og handleplan, som er under udarbejdning, og anvendes til implementering fra 2026.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Socialudvalget	Socialudvalget har ikke et ressortansvar, hvad angår Klimastrategien eller de klimaindsatser, der indgår i Klimahandleplanen. Høringssvaret skal derfor ses som opmærksomhedspunkter de steder, hvor indsatser kan påvirke Socialforvaltningens ressortområde.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Socialudvalget	Socialudvalget er positivt stemt over for den ambitiøse linje på Klimastrategien og Klimahandleplanen, herunder især at der er fokus på indsatser med størst klimaeffekt samt omkostningseffektive løsninger. Udvalget bemærker samtidig, at det vil kræve mange ressourcer af Københavns Kommune og de enkelte forvaltninger både i form af implementeringsomkostninger og medarbejderressourcer. Dette gælder både under indsats '8.1 Styrket medarbejderinvolvering og kompetenceopbygning i klimaomstilling i Københavns Kommune' samt alle indsatserne i indsatsområde 9 vedrørende Københavns Kommunes indkøb. Socialudvalget understreger	Forvaltningerne bemærker, at der i forbindelse med budgetforhandlingerne løbende blive søgt finansiering til de igangsatte initiativer, så ressourcer, medarbejderkompetencer, mv. matcher behovet i de formulerede initiativer.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	vigtigheden af, at den nødvendige finansiering følger med indsatserne.				
Kongens Enghave Lokaludvalg	Høringsperioden har været meget kort, hvorfor der kun har været mulighed for drøftelse af planen på et lokaludvalgsmøde.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Ungerådet	Vi mener, det er SÅ vigtigt og afgørende for fremtiden, at København bliver ved med at følge en klimaplan, da det giver en generel retning for den grønne omstilling og viser andre storbyer, hvordan man kan dyrke en grøn by. Det er også derfor vi vil meget gerne hjælpe med at forbedre planen videre, da det i sidste ende gavner os alle sammen.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning og kvitterer for Ungerådets store engagement.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Vanløse Lokaludvalg	Lokaludvalget vil dog gerne bemærke, at høringsperioden har været meget kort, og der har derfor ikke været tid til et stort forarbejde med grundige drøftelser.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Vanløse Lokaludvalg	Lokaludvalget lægger i sin nuværende bydelsplan fra 2023 vægt på, at Vanløse skal være en bæredygtig bydel, hvor vi har fokus på at dele, bytte, genbruge, genanvende, reparere og sortere mere, og hvor det er en naturlig del af hverdagen at opføre sig ressourcebevidst. En bevidsthed og opmærksomhed som vil bidrage til, at Københavns Kommune når sin målsætning om at være klimapositiv inden udgangen af 2035 og som understøttes	Forvaltningerne tager bemærkningerne til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	<p>gennem lokaludvalgets mange projekter og indsatsområder både med og for borgerne. Dette fokusområde understøtter vi bl.a. ved årlige byttemarkeder, Repair Cafe to gange om måneden, flere år med en meget benyttet byttestation, et længere samarbejde med forvaltningen om at få placeret en nærgenbrugsstation med bemanded byttestation til Vanløse (åbner i august 2025), skraldeindsamlingsprojekter mm.</p> <p>Vi er opmærksomme på, at folgebrevet til høringsmaterialet betone, at lokaludvalget først og fremmest skal forholde sig til den særlige indsats, der er beskrevet i handlingsplanens punkt 8.8 om lokaludvalgenes og miljøpunkternes rolle.</p> <p>Lokaludvalget synes generelt, at udkastet er et udtryk for et grundigt og ambitiøst arbejde.</p>				
Handicaprådet	<p>Handicaprådet finder det positivt, at Københavns Kommune med udkastet til Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028 sætter ambitiøse mål for byens klimainsats og viser politisk vilje til at skabe en grønnere fremtid for alle borgere. Vi anerkender, at målet om at halvere Københavns globale klimaaftryk og gøre byen CO2e-positiv er afgørende for at sikre en bæredygtig fremtid. Vi ser også positivt på de</p>	<p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning og kvitterer for Handicaprådets generelle opbakning.</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	initiativer, der fokuserer på energi, byggeri og klimavenlige indkøb.				
Handicaprådet	Vi vil understrege, at det er vigtigt, at de initiativer, der iværksættes, også tager højde for de specifikke behov, som borgere med handicap har, og sikrer, at de inkluderes i den grønne omstilling. Det er derfor nødvendigt, at de grønne tiltag både er tilgængelige og økonomisk overkommelige for borgere med handicap og andre sårbare grupper, så alle kan være en del af og drage fordel af den bæredygtige udvikling. Nye initiativer, som investering i vedvarende energi, bæredygtigt byggeri og klimavenlige løsninger, bør være tilgængelige for borgere med forskellige former for handicap, både hvad angår fysisk tilgængelighed til bygninger og transportløsninger samt tilgængelighed af information.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning, og bemærker at Klimastrategi 2035 skal implementeres i tæt samspil med tilstødende strategier og politikker, og under hensyntagen til social retfærdighed.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Ældrerådet	Københavns Ældreråd støtter kommunens ambitiøse klimastrategi og takker for et godt og inspirerende oplæg den 26. marts. Vi er glade for de fremskridt, der er gjort mod at gøre København til en grøn hovedstad – også for ældre borgere. Ældrerådet anerkender de vigtige skridt, strategien tager mod en ren og bæredygtig fremtid for både nuværende og kommende generationer.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning og kvitterer for Ældrerådets generelle opbakning	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

Handicaprå- det	Nogle sårbare grupper, herunder borgere med handicap, kan have økonomiske udfordringer, der gør det svært at vælge bæredygtige løsninger. Det er vigtigt, at klimavenlige tiltag er tilgængelige for disse grupper, for eksempel ved at gøre dem billigere og tilbyde støtteordninger, såsom tilskud, der kan afhjælpe deres økonomiske situation og gøre det muligt for dem at vælge grønne løsninger. Vi ser frem til, at disse hensyn tages med i betragtning, så vi kan sikre, at klimastrategien bliver både inkluderende og tilgængelig for alle københavnere. Kommunen har forpligtet sig til at udforme byrum og offentlige rum efter princippet om universelt design, jf. Københavns Kommunes Handicappolitik 2023-2026. Det er en vigtig forudsætning for, at alle borgere – også dem med handicap – kan få gavn af de grønne initiativer.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning, og bemærker at Klimastrategi 2035 skal implementeres i tæt samspil med tilstødende strategier og politikker, og under hensyntagen til social retfærdighed.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Vanløse Lokaludvalg	Vanløse Lokaludvalg mener, at man mangler et essentielt punkt om varmemøer i udkastet til klimahandleplanen 2026-2028. Teknik- og Miljøudvalget vedtog i 2024 at afsøge mulige tiltag, der kan mindske varmemøeffekten. Der er dog allerede på nuværende tidspunkt viden om og erfaring med tiltag, der kan mindske effekten. Lys asfalt, skyggegivende træer, begrønning af især mørke facader, grønne tage, lyse tagflader mm. vil forøge refleksionen af solens	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning og henviser derudover til klimatilpasningsindsatsen.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	varmestraler (Albedoeffekten). Dette vil mindske temperaturen og blandt andet spare på energi til air-condition om sommeren, især i byerne hvor varmeø-effekten er størst. Ligeledes vil det medføre, at skybrud bliver mindre kraftige. Der er en vis sammenhæng mellem vedhæftede temperaturkort og de steder i København der blev udsat for det kraftigste skybrud den 2. juli 2011. Mørke flader vil blandt andet kunne reguleres via lokalplaner som nævnt under pkt. 3.5.				
Brønshøj-Husum Lokaludvalg	Lokaludvalget har i sin gældende bydelsplan fra 2023 understreget, at: "Lokaludvalget vil gerne være med til at anspore til denne omstillingsproces, inspirere og bidrage med viden om, hvordan vi hver især og sammen gør en indsats for klimaet, fx i forhold til affaldshåndtering, energiforbrug og forbrugsvaner.	Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

Tabel 2: Generelle bemærkninger til udkast til Klimahandleplan 2026-2028

Høringspart	Bemærkning	Forvaltningernes forslag til håndtering	Tekstnære justeringer (ja/nej)	Sidetal	Ændringer (Tilføjet tekst er markeret med fed. Slettet tekst er overstreget)
Østerbro Lokaludvalg	Klimahandleplanen er ambitiøs, men mangler konkrete målepunkter og en tydelig finansieringsstrategi.	Forvaltningerne tager bemærkningerne til efterretning, og noterer sig opbakning til et styrket samarbejde om	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	Ved at styrke samarbejdet mellem kommune, Lokaludvalg, miljøpunkter, skoler og virksomheder kan den bydelsbaserede klimaindsats blive en af de vigtigste drivkræfter for at nå Københavns klimamål. For at sikre fremdrift bør der etableres hurtige, målbare resultater i de første år – ellers risikerer strategien at forblive en vision uden reel handling.	klimaindsatsen. For at sikre fremdrift og understøtte styring, indeholder strategien en række delmål som fremgår på side 19 i strategien. Der vil i forbindelse med budgetforhandlingerne løbende blive søgt finansiering til de igangsatte initiativer, så ressourcer, medarbejderkompetencer, mv. matcher behovet i de formulerede initiativer.			
Brønshøj-Husum Lokaludvalg	Opfordrer til, at forvaltningen i forbindelse med udarbejdelsen af efterfølgende handleplaner indledningsvist inviterer lokaludvalg, miljøpunkter, kulturhuse og andre institutioner, der arbejder tæt sammen med borgerne i bydelen, til at udvikle ideer til kommende klimaindsatser.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning. Det vil blive medtaget i den videre planlægning i relation til udvikling af kommende handleplaner.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant
Beskæftigelses og Integrationsudvalget	Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen foreslår, at fokus generelt øges på de beskæftigelsesperspektiver, der måtte følge af Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026 – 2028. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen finder det i den forbindelse særligt relevant at have øje på det fortsatte behov for op- og omkvalificering af ledige borgere med grønne kompetencer. Det bør her fremhæves, at borgere med international baggrund også er en del af målgruppen. Dette både med henblik på at kunne imødekomme	Forvaltningerne foreslår, at der indarbejdes et initiativ i Klimahandleplanen fx under overskriften " Opkvalificering til grønne kompetencer", som imødekommer udvalgets forslag. Der indsættes en sætning i Klimastrategi 2035 om, at klimastrategien også har et fokus på opkvalificering til grønne kompetencer, da arbejdskraft til grøn omstilling er en vigtig forudsætning for at komme i mål med strategien.	Ja	Klimahandleplan: 99 Klimastrategi: 4	<i>Klimahandleplan 2026-2028</i> 8.11 Opkvalificering til grønne kompetencer Arbejdskraft til grøn omstilling er en vigtig forudsætning for at komme i mål med Københavns Kommunes klimastrategi 2035. Københavns Kommune har derfor fokus på at om- og opkvalificere ledige til grønne kompetencer. Indsatsen skal medvirke til, at flere af byens ledige har de rette kompetencer til at varetage grønne

	<p>virksomhedernes efterspørgsel i en situation med rekordhøj beskæftigelse og lav ledighed – og med henblik på, at ledige borgere kan bringe sig selv i spil til de jobåbninger, som måtte følge af den grønne omstilling. Endeligt er der et vigtigt potentiale i at hjælpe virksomhederne med grøn omstilling via en stærk erhvervsservice. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget ønsker ligeledes, at fastholdelse af elever på erhvervsuddannelserne også fremhæves i Klimahandleplanen. Tiltrækning til og fastholdelse af elever på erhvervsuddannelserne er vigtigt med henblik på at få de rette kompetencer, herunder faglærte som skal være med til at drive den grønne omstilling.</p>			<p>jobfunktioner og understøtte byens virksomheder i grøn vækst og stigende efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft til den grønne omstilling.</p> <p>Den grønne omstilling vil særligt kræve arbejdskraft inden for industrien og bygge- og anlægssektoren. Efterspørgslen skabes i størst grad blandt de erhvervsfagligt uddannede og for de ufaglærte, men der er en betydelig stigning i grønne jobs inden for alle uddannelsesniveauer. I en rapport fra Klimarådet (2024) estimeres det, at øgede investeringer i den grønne omstilling vil øge beskæftigelsen på mellem 24.000-50.000 årsværk i 2030.</p> <p>Initiativet bygger videre på erfaringer fra lignende typer af opkvalificeringsindsatser i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, hvor fokus bl.a. er på faglært arbejdskraft og højt specialiseret ufaglært arbejdskraft samt udvalgte målgrupper af ledige, bl.a. akademikere.</p> <p>Fremadrettet vil forvaltningen se på inden for hvilke områder, det vil være relevant at opkvalificere til grønne kompetencer, justeret efter hvor der er konkret, aktuel efterspørgsel. Fx ESG-rapportering, svejsekurser til fjernvarmearbejde, genbrugs- og sorteringsopgaver m.v. Samtidig vil der være fokus på</p>
--	--	--	--	---

					<p>at afdække, om der er særlige målgrupper, som det vil være relevant at opkvalificere til grønne kompetencer, herunder fx borgere med international baggrund.</p> <p><i>Klimastrategi 2035</i></p> <p>Klimastrategien har derudover fokus på opkvalificering til grønne kompetencer, da arbejdskraft til grøn omstilling er en vigtig forudsætning for at komme i mål med initiativerne i klimastrategien.</p>
Økonomiudvalget	<p>Det bør fremgå af både Klimastrategi- og handleplan, at de økonomiske konsekvenser, der præsenteres i Klimahandleplanen, ikke er de samfundsøkonomiske konsekvenser, men alene er udtryk for de direkte omkostninger for Københavns Kommune, borgere og virksomheder.</p>	<p>Forvaltningerne præciserer, at beregningen af økonomiske konsekvenser alene er udtryk for de direkte omkostninger for Københavns Kommune, borgere og virksomheder.</p>	Ja	<p>Klimastrategi: s. 20</p> <p>Klimahandleplan: s. 5, 31, 50, 62, 71, 79, 86, 100, 121</p>	<p><i>Klimastrategi 2035</i></p> <p>I hver handleplan opgøres de direkte økonomiske konsekvenser for borgere, virksomheder og Københavns Kommune omkostninger, der er forbundet med at gennemføre initiativerne i den enkelte handleplan. Disse er alene et udtryk for de direkte økonomiske konsekvenser opgøres for borgere, virksomheder og Københavns Kommune og ikke for samfundsøkonomiske konsekvenser.</p> <p><i>Boks 1 i Klimahandleplan:</i></p> <p>Hvert indsatsområde indeholder et afsnit om økonomi og effekt med en tabel, der giver et samlet overblik over effekter og forventede direkte økonomiske konsekvenser for</p>

					<p>Københavns Kommune, byens borgere og virksomheder.</p> <p>De direkte økonomiske konsekvenser for borgere og virksomheder er beregnet af Deloitte for Københavns Kommune ved at sammenholde de forventede investeringer og meromkostninger med de potentielle reducerede udgifter for hvert initiativ. De bør ikke betragtes som samfundsøkonomiske konsekvenser.</p> <p><i>Alle tabeller i Handleplanen</i></p> <p>Titlen for anden kolonne: 'Direkte Økonomiske konsekvenser i 2035 (mio. kr.)'</p> <p><i>Afsnit 'Samlet økonomi'</i></p> <p>'De direkte økonomiske konsekvenser for borgere og virksomheder, samt de forventede ikke-finansierede implementeringsomkostninger for Københavns Kommune, er angivet for samtlige initiativer i handleplanen.'</p>
Økonomiudvalget	Det anses for misvisende, at der for de geografiske og forbrugsbaserede udledninger for borgerne både præsenteres forventede og potentielle effekter i slutningen af hvert kapitel. Økonomiudvalget mener, at de potentielle effekter bør udgå, da de ikke er et udtryk for et realistisk scenarie for effekterne ved de	Forvaltningerne ændrer fremstillingen af den potentielle effekt i de relevante tabeller. Den vises nu i et spænd fra 0 til den beregnede potentielle effekt.	Ja	31, 50, 51, 71, 72, 79, 80, 86 og 87.	0-

	enkelte initiativer, da de forudsætter at initiativerne har markant større succes, end hvad der kan forventes.				
Økonomiudvalget	Med de nuværende initiativbeskrivelser for initiativer relateret til borgernes forbrugsbaserede udledninger anses det vanskeligt at udlede, hvad det reelle indhold af initiativer er, og hvilke konkrete handlinger der ville skulle igangsættes i hvert initiativ for at opnå den forventede effekt.	Forvaltningerne bemærker, at vurderingen af hvilke konkrete forandringer der skaber den estimerede effekt, bygger på en lang række antagelser, redegjort for i bilag 6. Det har gennem hele udviklingen været kommunikeret, at det er en præmis for mange initiativer målrettet forbrugsbaserede udledninger, at der er usikkerhed om de direkte effekter, og derfor anlægges en tilgang, hvor initiativer løbende justeres på baggrund af den viden og de erfaringer der opnås. Usikkerheden skyldes blandt andet, at København går foran nationalt og delvist internationalt, når det gælder ambitionen om at reducere det globale/forbrugsbaserede klimaaftryk. Endvidere forudsætter initiativer rettet mod forbrugsbaserede udledninger et tæt samarbejde og dialog med andre aktører om udformningen af de konkrete projekter, når de skal implementeres i praksis. Med kommunen i en faciliterende rolle, vil mange initiativer først kunne beskrives detaljeret, når ressourcer og aktørkreds er endelig afklaret.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant
Økonomiudvalget	Der savnes dokumentation for udsagn i afsnit om "Merværdi og risici" i slutningen af hvert kapitel. Et eksempel er udsagn om "flere grønne jobs" i kapitel 7 (s. 92). Det	Forvaltningerne imødekommer bemærkningen med en præcisering af teksten i handleplanen samt i bilag 5: Metoder for CO2-afgrænsning, -	Ja	5	Til sidst i hvert kapitel fremgår en kvalitativ oversigt over merværdier, som indsatsområdets initiativer kan medføre, samt potentielle risici, som kan have betydning for

	ønskes tydeliggjort, hvad der ligger til grund for udsagnene på tværs af kapitlerne.	opgørelser og -effektvurdering i Klima-strategien.			omkostninger og merværdier i strategiperioden. Disse er identificeret og beskrevet af Deloitte for Københavns Kommune. Der henvises til bilag 5 for beskrivelse af baggrund og metode for vurderingerne.
Økonomiudvalget	Der savnes generelt kildehenvisninger gennem hele handleplanen. Det er svært at udlede af litteraturlisten til sidst, hvilke kilder der relaterer sig til hvilke udsagn.	Forvaltningerne har tydeliggjort hvilke henvisningerne, der hører til hvilke udsagn, i litteraturlisten.	Ja	123-125	Ikke relevant.
Økonomiudvalget	Økonomiudvalget anser det for væsentligt, at det tydeliggøres, at kommunens handlerum fortsat flere steder er begrænset - særligt steder hvor kommunen indtager en faciliterende rolle. Konkrete eksempler på kommunens begrænsede handlerum drejer sig bl.a. om muligheden for at tiltrække attraktive togforbindelser og mulighederne inden for den fysiske planlægning af byen.	Forvaltningerne bemærker, at der generelt er lagt vægt på at kommunikere at kommunens handlerum - og mulighed for at kontrollere virkningskæder - er meget begrænset, når kommunen indtager en faciliterende rolle. Fx i afsnittet om Kommunens roller i strategien. Den faciliterende rolle kan dog give større potentiel effekt.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Økonomiudvalget	Økonomiudvalget gør opmærksom på, at alle initiativer, der vedrører Københavns Kommune som virksomhed beskrives i kapitel 9, hvorfor det i kapitel 1-8 ikke anses som nødvendigt at beskrive initiativer, der tager udgangspunkt i Københavns Kommune som virksomhed.	Forvaltningerne bemærker, at det er et vigtigt strategisk greb, at KK som virksomhed skal være med til at skubbe på omstillingen inden for de enkelte indsatsområder. Bl.a. ved at KK spiller flere roller (fx facilitator og virksomhed) i nogle af initiativerne, hvorfor det ikke giver mening af adskille. Desuden at	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

		der er tale om en samlet strategi og handleplan, og at effekten kun er beregnet for kapitel 9, samt at det for de øvrige initiativer kun gælder, at KK som virksomhed indtræder i partnerskaber eller tætte samarbejder med andre aktører, hvilket er en væsentlig forudsætning for at skabe den ønskede omstilling.			
Kultur og Fritidsudvalget	Kultur- og Fritidsforvaltningen bidrager til opnåelse af Klimaplanens målsætninger ved deltagelse i følgende initiativer i Klimahandleplan 2026-2028 jf. læsevejledningen: 5.3 Restaurationsbranchen videndeler 6.1 Fremme af reparation og deling i byen 7.3 Grøn omstilling i kultur- og fritidsorganisationer 8.10 Styrket medarbejderinvolvering og kompetenceopbygning i klimoomstilling i Københavns Kommune Forvaltningen bidrager desuden til opnåelse af et mindre klimaaftryk for København ved fortsat fokus på at reducere energiforbruget i forvaltningens idrætsfaciliteter, kulturhuse mv. samt ved forvaltningens indkøb og deltagelse i initiativ 5.2 Samarbejde med detailhandlen. Kultur- og Fritidsforvaltningen bidrager ligeledes ind i arbejdet med CO2-reducerende tiltag gennem samarbejder internt i Københavns Kommune; energistrategiens arbejde med energiteams og tværgående	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	<p>arbejdsgrupper, ved vedligehold og genopretning af forvaltningens bygninger og anlæg ved samarbejdet med BYK, samt ved at indarbejde lokationer til el-ladestandere på forvaltningens områder i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen om bedre elbils infrastruktur. Kultur- og Fritidsforvaltningen finder det positivt, at der indledes dialog med detailhandlen og restaurationsbranchen i forhold til at handle sund mad med lavt klimaaftryk og reducere madspild yderligere. Det er positivt, at Københavns Kommune påtager sig en faciliterende rolle, så det i højere grad er branchen, der udvikler initiativer. Forvaltningen finder det ligeledes positivt, at der er fokus på at gøre København som destination mere attraktiv for tog- og busforbindelser. Det vurderes desuden positivt, at der i så udstrakt grad lægges op til samarbejde med branchens aktører. Endelig vurderes det relevant at understøtte den grønne omstilling i kultur- og fritidsorganisationer, da det forventes i stigende grad at blive et konkurrenceparameter indenfor det kulturelle område. Kultur- og Fritidsudvalget ser frem til at se initiativerne i Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028 blive realiseret i de kommende år.</p>				
--	--	--	--	--	--

Kultur og Fritidsudvalget	Kultur- og Fritidsudvalget kan justere høringssvaret, herunder foreslå ændringer i Klimastrategien og Klimahandleplanen forud for den offentlige høring. Udvalget kan også foreslå ændringer til, hvordan initiativerne er forankret på tværs af forvaltningerne, og om Kultur- og Fritidsforvaltningen skal bidrage til implementeringen af flere af handleplanens initiativer.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Amager Vest Lokaludvalg	Amager Vest Lokaludvalg opfordrer til, at man g�r en indsats for at implementere klimahandleplanens intentioner i det kommende kommuneplantillæg for bynatur, s� intentionerne bliver til reel regulering af arealerne, som så også får betydning for krav om grønne friarealer i lokalplanerne.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Ældrerådet	�ldrer�det anerkender, at adfærdsændringer er nødvendige for at skabe klimahandling, men vi savner tilgængelig viden om og inspiration til, hvordan ældre borgere nemt kan ændre adfærd til fordel for klimaet. Vi foreslår derfor, at Københavns Kommune - blandt andet via en hjemmeside - kommer med konkrete r�d og anbefalinger, der g�r det lettere for ældre at gøre det daglige liv mere klimavenligt.	Forvaltningerne bemærker, at der vil blive oprettet en hjemmeside i forbindelse med implementering af Klimastrategi og Handleplan. Det bemærkes dog, at fokus i strategi og handleplan er på, hvordan kommunen kan understøtte, at borgere og andre aktører, der ønsker det, kan nedbringe det forbrugsbaserede klimaaftryk. Dog henviser forvaltningerne til initiativ 8.2, der har til formål at gøre det lettere at træffe mere klimavenlige valg i hverdagen.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

Hørings svar med tekstnære bemærkninger til Klimastrategi 2035 og Klimahandleplan 2026-2028

Tabel 3: Tekstnære bemærkninger til udkast til Klimastrategi 2035

Afsnit 1: Indledning					
Høringspart	Bemærkning	Forvaltningernes forslag til håndtering	Tekstnære justeringer (ja/nej)	Sidetal	Ændringer (Tilføjet tekst er markeret med fed. Slettet tekst er overstreget)
Økonomiudvalget	Der står i indledningen i Klimastrategi 2035, at København under KBH2025 har inspireret andre både nationalt og internationalt til at reducere CO2-udledningen. Der mangler en ambition om, at København med Klimastrategien 2035 fortsat vil arbejde for at byens klimatiltag får størst mulig global effekt igennem vidensdeling og deltagelse i danske og internationale netværk.	Forvaltningerne imødekommer bemærkningen og ændrer i teksten.	Ja	3	For at Klimastrategi 2035 kan få en bred global effekt, skal strategien, ligesom KBH 2025 Klimaplanen har været det, være med til at inspirere andre byers klimainitiativer. Klimastrategien 2035 vil fortsat arbejde for at byens klimatiltag får størst mulig global effekt igennem vidensdeling og deltagelse i danske og internationale netværk.
Ungerådet	I selve indledningen til klimaplanen fastslår strategien, at den ikke vil følge Parisaftalens mål for 2035, selvom Danmark har underskrevet aftalen. At afvige fra Parisaftalens målsætning om maksimalt 3 tons CO2e per verdensborger er et brud med det internationale samfund og sætter København i et dårligt lys. Vi bør være mere ambitiøse og stræbe efter at opfylde Parisaftalens mål.	Forvaltningerne bemærker, at Klimastrategi 2035 tager afsat i de af Borgerpræsentationen vedtagne pejlemærker for geografiske og forbrugsbaserede udledninger.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Afsnit 2: Vejen til at videreføre klimaomstillingen i København					

Høringspart	Bemærkning	Forvaltningernes forslag til håndtering	Tekstnære justeringer (ja/nej)	Sidetal	Ændringer (Tilføjet tekst er markeret med fed. Slettet tekst er overstreget)
Socialudvalget	Socialudvalget ser særdeles positivt på, at der i afsnittet om social retfærdighed lægges op til, at man fremadrettet vil have fokus på, at nye klimaindsatser ikke rammer socialt skævt.	Forvaltningerne tager bemærkningerne til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Afsnit 4: Geografiske CO2e-udledninger					
Høringspart	Bemærkning	Forvaltningernes forslag til håndtering	Tekstnære justeringer (ja/nej)	Sidetal	Ændringer (Tilføjet tekst er markeret med fed. Slettet tekst er overstreget)
Christianshavns Lokatudvalg	En storby som København er allerede en af de mest klimavenlige måder at bo og leve på i Danmark: Københavnerne bor på færre kvadrater, bruger kollektiv transport og cykler i stedet for at køre i bil, samt deler infrastruktur. Den bymæssige livsstil medfører et lavere ressourceforbrug sammenlignet med områder, hvor befolkningen bor mere spredt. I lyset heraf må strategien og handleplanen understøtte udviklingen af flere tætbebyggede og klimavenlige byområder.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Christianshavns Lokatudvalg	Opfyldelse af målet om at blive klimapositiv i 2035 afhænger i høj grad af storskala CO2-fangst i København.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	Lokaludvalget finder, at realistiske vurderinger af denne mulighed må lægges til grund for målsætningen om klimapositivitet.				
Økonomiudvalget	Klimastrategien er stærkt afhængig af CCS på enten Amagerværket eller ARC. Dette forudsætter imidlertid, at et af projekterne på de to anlæg tildeles tilskud i statens CCS-udbud. Desuden kan det stille krav til kapital i de to selskaber, som går ud over det som Borgerrepræsentationen p.t. har allokeret. Kapitalkrav og sikkerhedsstillelse for CCS-projekter kendes først i takt med, at projekterne modnes og statens udbud afgøres.	Forvaltningerne bemærker, at det er korrekt, at statens pulje har meget stor betydning, men der kan principielt findes alternative finansieringskilder til projekter i drift frem til 2035, hvis statens tilskud ikke tildeles.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Valby Lokaludvalg	Strategi for udfasning af biomasse forekommer ret vag.	Forvaltningerne bemærker, at biomassemålsætningerne har udgangspunkt i målsætningerne i Energistrategi for København. Reduktionen med 1/3 vurderes muligt på baggrund af en række antagelser og med afsæt i en økonomisk optimeret modelforventning. Bemærk at en reduktion af brug af biomasse kan kun ske i takt med, at der etableres tilstrækkelig eldrevet produktion af varme. Bemærk også at ejerne af kraftvarmeværkerne er forpligtet af varmecontrakter indgået mellem energiproducenterne og varmekøberne. Ved kontraktudløb drøftes blokkens fremtid, herunder eventuel lukning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

Valby Lokaludvalg	Når der er målet, at København skal være klima-positiv i 2035 afhænger det i meget høj grad af CCS-løsninger. Der tales ikke meget om usikkerheden ved denne teknologi.	Forvaltningerne henviser til Energistrategien, hvor forudsætninger og usikkerheder nævnes.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Afsnit 5: Forbrugsbaserede CO2e-udledninger					
Høringspart	Bemærkning	Forvaltningernes forslag til håndtering	Tekstnære justeringer (ja/nej)	Sidetal	Ændringer (Tilføjet tekst er markeret med fed. Slettet tekst er overstreget)
Brønshøj-Husum Lokaludvalg	Høringsmaterialet har givet lokaludvalget anledning til at korrigere de målsætninger for CO2e-reduktioner, som er fremhævet i bydelsplanen, så de stemmer overens med de måltal, der fremgår af klimastrategien: ambitionen er at halvere københavnernes globale klimaaftryk senest i 2035, så vi når et niveau på 5 ton pr. år pr. person. Vi kan også læse, at Københavns globale klimaaftryk forventes at falde med ca. 2 ton CO2e pr. københavnere, så opgaven er at reducere de forbrugsbaserede udledninger pr. københavnere med i gennemsnit 3 ton pr. år. Med andre ord står vi hver især og i fællesskab over for en ambitiøs udfordring med at omlægge vores forbrugsmønstre de næste 10 år.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Østerbro Lokaludvalg	I beregningen af forbrugsbaseret klimabidrag glemmes værdikæderne, der ligger efter forbrug. Dette	Forvaltningerne bemærker, at CO2e-udledninger fra affaldshåndtering ikke i alle sammenhænge er allokeret til den	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	<p>medfører fejlpositioner og sub-optimeringer. Klimabelastningen fra fødevarer kan nemmest beregnes ud fra, hvad der fraføres en mark i forhold til, hvad der tilbageføres fra værdikæden før og efter forbrug, svarende til principperne for regenerativt landbrug, hvor økologien er vejen dertil. Kostpyramiden bør sættes på, da kød stadig indgår i vores kost, men i begrænset mængde.</p>	<p>oprindelige forbrugskategori. Fx ift. fødevarer er håndtering af affald langs værdikæden op til køledisken allokeret til fødevarerforbrug, mens udledninger forbundet med håndtering af husholdningers madaffald er allokeret til offentligt forbrug, da det er Københavns Kommune, der køber behandling af husholdningsaffald.</p> <p>I forhold til forslag om brug af kostpyramiden bemærkes, at de officielle kostråd (udarbejdet af Fødearestyrelsen), som klimainitiativerne og målsætninger indenfor fødevarer tager udgangspunkt i, også rummer anbefalinger til indtag af kød og andre animalske produkter i begrænset mængde. Kostpyramiden er oprindeligt udarbejdet af FDB (nuværende COOP) i 1976 og siden opdateret i forskellige versioner, men modsvarer ikke helt de nuværende statslige anbefalinger.</p>			
Østerbro Lokaludvalg	<p>Emballager efter forbrug er et totalt overset klimabidrag. 80% af husholdningsaffaldets volumen stammer fra emballager, hvilket kræver flere skraldespande og skraldebiler. En reduktion af affaldsmængderne kan kun ske gennem løssalg og genbrug af emballager. I Frankrig er der en regel for supermarkeder, at 20% af arealet skal afsættes til løssalg, hvilket kan reducere 83.200 ton husholdningsaffald om året i</p>	<p>Forvaltningerne bemærker, at Klimastrategi 2035 skal implementeres i tæt samspil med øvrige strategier og politikker i Københavns Kommune. Initiativer til reduktion og genbrug af emballage ligger som indsatser under kommunens Ressource og Affaldsstrategi 2030.</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant

	København. Løssalg kan fremmes ved kampagner om overflødige emballager og Too-Good-ToGo emballager, som butikker skal garantere hygiejnen af.				
Østerbro Lokaludvalg	Københavns Kommune sender glasaffald til sortering for genbrug, og 30% af glasaffaldet i form af vinflasker vaskes og sendes til genopfyldning, hvilket reducerer klimabidraget markant. Ved samarbejde med producenter af chokolademælk og kaffepulver kan klimabidraget fra håndtering af glasaffald halveres yderligere.	Forvaltningerne bemærker, at Klimastrategi 2035 skal implementeres i tæt samspil med øvrige strategier og politikker i Københavns Kommune. Initiativer til genbrug af glasaffald ligger under kommunens Ressource og Affaldsstrategi 2030.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant
Christianshavns Lokaludvalg	At reducere de forbrugsbaserede udledninger er både rigtigt og vigtigt. Målsætningen om at halvere forbrugsbaserede udledninger kan dog vise sig at være urealistiske. Det skyldes, at Kommunen kun har indirekte indflydelse på, hvad københavnere putter i indkøbskurven, hvor de rejser hen på ferie, og hvordan de bor. Adfærdsændringer på disse områder vil snarere være bestemt af statslige tiltag såsom skatter, afgifter og national og international lovgivning. Vi finder handleplanens analyse af Kommunens forskellige roller nyttig, herunder om Kommunens rolle som facilitator og rammesætter for dialog. Men som det	Forvaltningerne bemærker, at Klimastrategi 2035 tager afsat i de af Borgerpræsentationen vedtagne pejlemærker for geografiske og forbrugsbaserede udledninger.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	<p>påpeges, er virkningskæden hvad angår produktionsprocesser og forbrug lang og indirekte. Kommunen har begrænset eller ingen indflydelse på om der købes en vare produceret i Danmark eller i Asien og den pågældende vares klimaaftryk. Det er også tvivlsomt, hvor meget Kommunen kan påvirke en borgers udledninger fra rejser og transport udenfor kommunegrænsen, - og om sådanne udledninger i det hele taget skal regnes med i Kommunens CO2-regnskab. (...). Dog er der reelle handlemuligheder på andre områder, herunder tiltag der fremme genbrug, reparation, affaldsbehandling, offentlige indkøb (jf. nedenfor) m.v. Lokaludvalget støtter, at Strategien og Handleplanen prioriterer disse områder, herunder - som det nævnes i Strategien - gennem grønne forretningsmodeller i samarbejde med erhvervsliv og andre aktører.</p>				
Christianshavns Lokaludvalg	<p>Tvivlsomt, om sådanne udledninger i det hele taget skal regnes med i Kommunens CO2-regnskab. Bl.a. indebærer det en risiko for, at udledningen både tælles med hvor forbrugeren er bosiddende (i København) og hvor udledningen foregår. En sådan "double counting" giver et fejlagtigt billede af totale udledninger, hvorfor metodiske overvejelser herom må lægges</p>	<p>Forvaltningerne bemærker, at de samlede globale CO2e-emissioner kan betragtes fra to forskellige perspektiver: et forbrugsbaseret perspektiv og et geografisk (territorialt) perspektiv. Et forbrugsbaserede perspektiv allokerer alle globale emissioner til slutforbrugeren. Et geografisk perspektiv allokerer alle globale emissioner til det land eller den by hvor emissionerne fysisk udledes.</p> <p>De samlede mængde CO2e-</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	til grund for Strategien og Handleplanen.	<p>emissioner under begge perspektiver bør være fuldstændig ens på globalt plan. Dvs. alle globale CO2e-emissioner optræder to gange: én gang i et forbrugsbaseret regnskab og én gang i et territorielt (geografisk) regnskab. Det er ikke dobbeltkontering. Man lægger aldrig geografiske og forbrugsbaserede emissioner sammen i et samlet regnskab.</p> <p>Oftest optræder emissionerne to forskellige steder fx mange af de CO2e-emissioner, der optræder i et forbrugsbaseret regnskab for København, optræder i et geografisk regnskab for Kina og andre lande, der producerer de varer som vi køber. Men i nogle tilfælde optræder de samme CO2e-emissioner både i Københavns forbrugsbaserede regnskab og i Københavns geografiske regnskab. Et eksempel er CO2 udledte af en bil ejet af en københavnere, når hun kører sin bil i København. Derfor bidrager nogle initiativer både til at reducere vores forbrugsbaserede emissioner og vores geografiske emissioner. Fx hvis Københavneren udskiftede sin bil med en elcykel.</p>			
Valby Lokaludvalg	At halvere de samlede forbrugsbaserede udledninger er ganske ambitiøst. Kommunen har ikke direkte indflydelse på privates forbrugsbaserede udledninger, men kan kun optræde som facilitator. Her	Forvaltningerne bemærker, at Klimastrategi 2035 tager afsat i de af Borgerpræsentationen vedtagne pejlemærker for geografiske og forbrugsbaserede udledninger.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	vil det kunne være vanskeligt at opfylde ambitionerne.				
Afsnit 6: Halvering af CO2e-udledningerne fra Københavns Kommunes indkøb i 2035					
Høringspart	Bemærkning	Forvaltningernes forslag til håndtering	Tekstnære justeringer (ja/nej)	Sidetal	Ændringer (Tilføjet tekst er markeret med fed. Slettet tekst er overstreget)
Christianshavns Lokaludvalg	Lokaludvalget bifalder Kommunens målsætning om at reducere udledninger fra egen drift, også selvom det kan/vil medføre meromkostninger, i hvert fald initialt. Som det beskrives i Strategien kan det rykke meget, når en stor kommune som København spiller med indkøbsmusklerne og stiller udbuds krav. Denne målsætning udmærker sig ved, at Kommunen har direkte myndighed over indkøbspolitikken, hvorfor det realistiske i om denne målsætning opfyldes (i modsætning til målsætning 1 og 2) er indenfor Kommunens kontrol.	Forvaltningerne bemærker, at Klimastrategi 2035 tager afsat i de af Borgerpræsentationen vedtagne pejlemærker for geografiske og forbrugsbaserede udledninger.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Valby Lokaludvalg	Kommunen er fuldt bestemmende over det kommunale forbrugsbaserede udledninger, og her er en halvering ikke så ambitiøs.	Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning, men bemærker, at Borgerrepræsentationen har vedtaget tre pejlemærker og at det er dem der ligger til grund for den udarbejdede strategi.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Afsnit 7: Strategiens indsatsområder					
Høringspart	Bemærkning	Forvaltningernes forslag til håndtering	Tekstnære	Sidetal	Ændringer (Tilføjet tekst er markeret med fed. Slettet tekst er overstreget)

			justeringer (ja/nej)		
Amager Øst Lokaludvalg	I strategien står: Samtidig vil kommunen fortsætte med at udvide samarbejdet med de omkringliggende kommuner, regioner, trafik-selskaber og staten for at understøtte arbejdet med at forbedre den kollektive transport og med at udvikle det regionale net af supercykelstier. Der bør tilføjes: Man bør også arbejde for Park and ride ved ydre Metrostationer og S-togsstationer.	Forvaltningerne bemærker, at tidligere undersøgelser viser, at der er størst potentiale for parkér og rejs-anlæg, hvis de ligger mere end 30 km fra Københavns centrum. Beregninger for Parker og rejs anlæg ved Hvidovre Hospital, Favrholm, Køge Nord og Trekroner viser dog, at det potentielt kan overflytte en mindre antal bilister til kollektiv trafik. Københavns Kommune ser jf. Kommuneplan 2024 behov for ny lovgivning for at skabe incitament til en parkeringsinfrastruktur, som kan mindske trængslen, fx i form af 'parker og rejs' - anlæg i omegnskommunerne for at få flere bilister til at benytte kollektiv transport som transportmiddel.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Amager Øst Lokaludvalg	Især på plejehjem og institutioner bør man være varsom med at fjerne kød og mejeriprodukter, da der er brug for en proteinrig kost. Mange borgere her er småtspisende og det skal være muligt at få livretterne, også selvom de ikke er klimavenlige.	Forvaltningerne bemærker, at den kommunale bispisning på plejehjem og andre institutioner udvikles, koordineres og understøttes på tværs af de relevante forvaltninger. Her sikres det, at bispisningen lever op til bl.a. ernæringsanbefalingerne for de målgrupper, som skal spise maden. De officielle kostråd, som også ligger bag alle fødevareinitiativer i Klimahandleplanen, tager hensyn til visse befolkningsgruppers særlige ernæringsbehov, herunder småtspisende ældre samt børn.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

		Der henvises til afsnit 9.2.2. i Handleplanen.			
Økonomiudvalget	Omstilling af energisystemet til et mere el-baseret system afhænger af en lang række forudsætninger og indbyrdes afhængigheder, som kan udfordre målsætningen. Fx at elnettet udbygges til at håndtere det større forbrug, at de store varmepumpeanlæg kan indpasses i byen samt at varmepumper er det billigste alternativ, jf. forbrugerbeskyttelsen mod dyre tilvalg i varmeforsyningen. Tilpasning hen imod en mere el-baseret forsyning bliver nødvendigvis ikke en 'jævn' vej, da flere udfordringer skal håndteres på vej mod målsætningen. Klimastrategien bør afspejle en forventningsafstemning, som tager hensyn til ovenstående risici i implementeringen.	Forvaltningerne bemærker, at bemærkningen er imødekommet i Energistrategien.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

Afsnit 8: Indfrielse af målene

Høringspart	Bemærkning	Forvaltningernes forslag til håndtering	Tekstnære justeringer (ja/nej)	Sidetal	Ændringer (Tilføjet tekst er markeret med fed. Slettet tekst er overstreget)
Nørrebro Lokaludvalg	Der er mange gode elementer i strategien på de traditionelle områder inden for energi, f.eks. at kommunen vil: - Erstatte fossile brændsler som spidslast i K/V-enheder med VE - Sænke temperaturen i fjernvarmen	Forvaltningerne bemærker, at biomasse målsætningerne har udgangspunkt i målsætningerne i Energistrategi for København. Reduktionen med 1/3 vurderes muligt på baggrund af en række antagelser og med afsæt i en økonomisk optimeret modelforventning. Bemærk	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	<p>- Gøre bygasnettet klimaneutralt</p> <p>- Opsætte Co2-fangst på et brændingsanlæg.</p> <p>De konkrete målsætninger bør dog strammes op. Der lægges op til reduktion i brug af biomasse, men målene – reduktion med 1/3 i 2035 og "op imod halvdelen" i 2050 (strategien s. 18) virker for uambitiøse. Men bør kræve, at fx Amagerværket Bio4 overgår til spidslast/reservekapacitet senest fra 2040.</p>	<p>at en reduktion af brug af biomasse kan kun ske i takt med, at der etableres tilstrækkelig eldrevet produktion af varme. Bemærk også at ejerne af kraftvarmeverkerne er forpligtet af varmecontrakter indgået mellem energiproducenterne og varmekøberne. Ved kontraktudløb drøftes blokkens fremtid, herunder eventuel lukning.</p>			
Nørrebro Lokaludvalg	<p>Det nævnes, at reduktionen i afbrænding skal opnås via decentral, elbaseret varmeproduktion (varmepumper og elkedler). Men det skal desuden ske ved sænkning af fremløbstemperatur for fjernvarmen, både i de store transmissionsledninger (CTR og VEKS), og vha. store varmelagre – heraf kan nogle ligge inden for kommunegrænsen, f.eks. ved nyanlæg af boldbaner og parker.</p>	<p>Forvaltningerne bemærker, at disse forhold oplyses med fyldestgørende i Energistrategien og indgår som del af initiativ 1.1 og 1.9.</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

Tabel 4: Tekstnære bemærkninger til udkast til Klimahandleplan 2026-2028

Afsnit 0: Indledning					
Høringspart	Bemærkning	Forvaltningernes forslag til håndtering	Tekstnære justeringer (ja/nej)	Sidetæl	Ændringer (Tilføjet tekst er markeret med fed. Slettet tekst er overstreget)
Økonomiudvalget	I afsnit om rollen som myndighed i klimahandleplan beskrives det, at rollen som myndighed	Forvaltningerne henviser til Energistrategien, og at der allerede er påbegyndt arbejde med myndighedsbehandling.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	<p>giver mulighed for at arbejde proaktivt med at understøtte klimaomstillingen. ØU bemærker, at handleplanens øvrige indhold vedr. decentrale energianlæg, energioptimering af bygninger, transformation af bygningsmasse osv. vil medføre et omfattende myndighedsarbejde. Det bør derfor være tydeligt, at der er behov for hurtig myndighedsbehandling af tilladelser mv. snarere end aktiviteter der ligger udenfor det lovpligtige myndighedsarbejde og som potentielt kan medføre længere sagsbehandlingstider.</p>	<p>Endvidere er det ikke nødvendigvis tale om anvendelse af flere ressourcer i myndighedsarbejdet, men at vi eks. anvender eksisterende ressourcer til også at adressere transformation. Derfor vil der for flere myndighedsrettede initiativer være tale om et ekstra ressourceforbrug i omlægningen/udviklingen, men ikke fortsat i driften.</p>			
--	--	--	--	--	--

Afsnit 1: Energisystem

Høringspart	Bemærkning	Forvaltningernes forslag til håndtering	Tekstnære justeringer (ja/nej)	Sidetale	Ændringer (Tilføjet tekst er markeret med fed. Slettet tekst er overstreget)
Amager Øst Lokaludvalg	Amager Øst Lokaludvalg bifalder, at der er fokus på Carbon Capture.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Brønshøj-Husum Lokaludvalg	Vi noterer med tilfredshed at der arbejdes for at få varmepumper ind i fjernvarmesystemet. Der nævnes kilder som havne vand og spildevand, men der er jo også mange andre muligheder for at udnytte overskudsvarme fra køleanlæg, kølediske i supermarkeder og forskellige procesanlæg i byen. At udnytte den varme, der	Forvaltningerne bemærker, at der allerede findes realiserede overskudsvarmeprojekter fra forskellige procesanlæg i København. Et eksempel herpå er Novonesis anlæg ved Fuglebakken på Frederiksberg. Overskudsvarme til varmenettet har et relativt lille potentiale i København. I dag leveres der 13,6 MW fra fem aktive projekter.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	ellers går til spilde er jo noget alle borgere kan forstå. Burde man ikke inddrage det i handlingsplanen?	Til sammenligning kan Amagerværket levere 810 MW.			
Brønshøj-Husum Lokaludvalg	Det er en stor succes at bygassen i stigende grad bliver CO2 neutral, men det københavnske bygasnet er som beskrevet 160 år gammelt, og selvom HOFOR vedligeholder gasnettet, kunne man forvente at systemet har en del lækage af bygas. Er det undersøgt hvor meget bygas, der forsvinder via lækage i bygasnettet?	Forvaltningerne bemærker, at der findes en fremskrivning, der ifølge HOFOR, inkluderer et nettab på ca. 2% i dag, faldende til 1,75% i fremtiden.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Brønshøj-Husum Lokaludvalg	I afsnit 1.8 og 1.9 er beskrivelse af samarbejde med andre parter – også udenfor Kommunen – beskrevet, herunder CTR's rolle og resultater. Det anføres at samarbejderne er 'understøttende', men det ville være interessant at få belyst lidt mere præcist, hvilke resultater er opnået og hvilke potentialer, der ligger. Det kunne være potentialer ved placering af varmelagre udenfor kommune-grænsen, hvor der er mere plads og kunne udveksles via Vestforbrændings og VEKS' fjernvarmenet. En højere grad af kvantisering af disse potentialer ville formentlig øge fokus og interesse for endnu mere tværkommunalt samarbejde.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	<p>arbejdsmarkedet, som kan arbejde få timer ugentligt i støttet beskæftigelse.</p>			14	<p>efterspørgsel på kompetencer, som følger af initiativet. Mangel på teknisk faglærte til udbygning af elnettet kan sætte pres på udbygningen.</p> <p>Der er også sammenhæng til beskæftigelsesindsatsen, da op- og omkvalificering af ledige borgere vil kunne understøtte den efterspørgsel på kompetencer, som følger af initiativet.</p>
Økonomiudvalget	<p>Der henvises til ovenstående bemærkninger nr. 4 til Klimastrategi vedrørende energisystemet og indpasning af flere varmepumper. Desuden bemærkes det, at særligt store anlæg kan have en lang godkendelsesproces i de forskellige myndighedsspor. Det kan derfor tage lang tid fra et projekts start til, at det konkrete anlæg står klart. Desuden bemærkes det, at prioriteringen af Affaldsenergi i hovedstadsområdet, kan have indvirkning på varmepumpenes økonomi, og dermed om de er det bedste valg. Det er p.t. ikke afklaret om varme- og affaldselskaberne selv aftaler løsninger på denne udfordring.</p>	<p>Forvaltningerne henviser til Energistrategien, hvor der er opmærksomhed på netop dette.</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

Økonomi-udvalget	Lavere temperaturer i fjernvarmenettet vil have stor betydning for mulighederne for varmepumper i energisystemet. Det har i mange år været en udfordring, at installationer m.m. i bygninger ikke var indstillet og styret optimalt samt om bygningerne er tilstrækkeligt isoleret m.m. Klimahandleplanen omtaler kun et testprojekt, men ikke hvordan problemstillingen kan håndteres for hele byen.	Forvaltningerne noterer at bemærkningen er givet til initiativ 1.3, men er relateret til initiativ 2.2., hvor det fremgår at: <i>"HOFOR og Københavns Kommune gennemfører ... fra 2025 og igennem handleplanperioden et pilotprojekt på Amager for skabe grundlaget for, hvordan bygningsejere i hele byen frem mod 2033 på bedst mulig måde kan blive klar til lavtemperatur."</i> Det forventes, at HOFOR varetager udrulning af lavtemperatur til øvrige byområder med start i perioden mellem 2026-2028. Der er til KK kun indregnet økonomi til deltagelse i pilotprojektet.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Økonomi-udvalget	Der henvises til bemærkning nr. 3 (Geografiske udledninger): Klimastrategien er stærkt afhængig af CCS på enten Amagerværket eller ARC. Dette forudsætter imidlertid, at et af projekterne på de to anlæg tildeles tilskud i statens CCS-udbud. Desuden kan det stille krav til kapital i de to selskaber, som går ud over det som Borgerrepræsentationen p.t. har allokeret. Kapitalkrav og sikkerhedsstillelse for CCS-projekter kendes først i takt med, at projekterne modnes og statens udbud afgøres.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Økonomi-udvalget	Der henvises til bemærkning nr. 2. (Strategiens målsætninger): det bemærkes, at ambitionen omkring selskabernes investeringer i VE-produktion, svarende til københavnernes samlede	Forvaltningerne imødekommer ønsket om perspektivmål samt hensyntagen til den øvrige udvikling i energisystemet ifm. tredjepartsinvesteringer.	Ja	13	HOFOR vil arbejde i denne retning gennem kommercielle projekter med elproduktion fra landvindmølle-, havvindmølle- og solcellerparker, med hensyntagen til den øvrige udvikling i energisystemet

	<p>elforbrug i 2050 (50 pct. i 2035), skal ses som et perspektivmål. Tredjeparter har også mulighed for at gennemføre investeringer i VE-produktion, som kan afdække det østdanske forbrug. Desuden vil investering i dette omfang også kræve en betydelig kapital, som ikke er afsat i Klimastrategi 2035. Økonomiudvalget betragter derfor målet som et perspektiv, som både afhænger af, om der er rentable VE-projekter, om der akkumuleres/fremskaffes tilstrækkelig kapital samt om tredjeparter løfter en del af VE-behovet. Økonomiudvalget kan acceptere et perspektivmål, da det giver en retningslinje for HOFOR, som er det selskab i København, der varetager investeringer i sol & vind.</p>				<p>omkring København. Projekter i nærheden af København vil som udgangspunkt blive prioriteret, da de kræver mindre udbygning af el-nettet.</p>
Økonomiudvalget	<p>Indenfor kommunegrænsen har ØKF en klar strategi om, at HOFOR tager alle varmeinvesteringerne, også i lagre, kedler og varmepumper. Årsagen hertil er, at det på langt sigt, er lettere at drøfte tilpasninger af anlæg med HOFOR end med de fælleskommunale selskaber. ØU mener derfor, at det vil derfor være oplagt at nævne HOFOR som en del af initiativet.</p>	<p>Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning, men fastholder, at der skal være et samarbejde på tværs af kommunerne om det samlede energisystem, som initiativet handler om. Dette fremgår også i Energistrategien.</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Økonomiudvalget	<p>Det bemærkes, at ambitionen omkring selskabernes investeringer i VE-produktion, svarende til</p>	<p>Forvaltningerne imødekommer bemærkningen og ændrer i teksten.</p>	Ja	7	<p>Københavns Kommune har i Klimastrategi 2035 formuleret et delmål, som er et perspektivmål for</p>

	<p>københavnernes samlede elforbrug i 2050 (50 pct. i 2035), skal ses som et perspektivmål. Tredjeparter har også mulighed for at gennemføre investeringer i VE-produktion, som kan afdække det østdanske forbrug. Desuden vil investering i dette omfang også kræve en betydelig kapital, som ikke er afsat i Klimastrategi 2035. Økonomiudvalget betragter derfor målet som et perspektiv, som både afhænger af, om der er rentable VE-projekter, om der akkumuleres/fremskaffes tilstrækkelig kapital samt om tredjeparter løfter en del af VE-behovet. Økonomiudvalget kan acceptere et perspektivmål, da det giver en retningslinje for HOFOR, som er det selskab i København, der varetager investeringer i sol & vind.</p>			13	<p>vedvarende energiproduktion med længere sigte end strategiens slutår.</p> <p>Ambitionen i Klimastrategi 2035 er et perspektivmål om, at der skal produceres vedvarende energi fra sol og vind i 2050, som både afhænger af, om der er rentable VE-projekter, og om der akkumuleres eller fremskaffes tilstrækkelig kapital.</p>
Nørrebro Lokaludvalg	<p>Solceller er i dag den billigste energi og kan være med til at holde boligudgifterne for københavnere nede, samt øge forsyningssikkerheden og forbedre naboskabet til de kommuner, som ellers skal huse Københavns solenergi. København har en ambition om at dække 3% af elforbruget fra solceller (endda eksklusivt forbrug til elbiler), hvilket umiddelbart er meget lavt ift. hvad der vil være fornuftigt i det københavnske energimix. Se handlingsplanen s. 14. København er bredt</p>	<p>Forvaltningerne bemærker, at Københavns Kommune vil se nærmere på praksis i myndighedsbehandlingen vedrørende solceller. Desuden bemærkes, at Københavns Kommune ikke har særregler om solceller, herunder ikke om at solceller ikke må kunne ses på vejvendte tagflader eller skal være bygningsintegrerede. Kommunen har udarbejdet arkitektoniske retningslinjer for solceller, som kan fungere som inspiration for bygningsejere og rådgivere.</p> <p>Målsætningen om at solceller dækker 3% af elforbruget i 2025 er ikke udtryk for et</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	<p>kendt i branchen som den sværeste solcellekommune i Danmark. Der er helt særlige regler i København, som ikke gælder andre steder. Fx er der lavet æstetik-regler om, at solcellerne ikke må kunne ses på vejvendte tagflader, selv om de sidder oppe på 6. sal, hvor ingen ser dem. Det er uklart for Lokaludvalget, hvem der har lavet disse særregler og hvornår. I stedet for at satse på at nå det (lave) ambitionsniveau med de efterhånden pæne og billige mat-sortede solpaneler, så satser København tilsyneladende på de dyrere og mere besværlige bygningsintegreerede solceller. I kommunikationsmaterialer fra København om solceller virker det som om, at man kun ønsker rødfarvede solceller, som også er en dyr specialvare, der er mindre effektiv. Mange borgere dropper forståeligt nok at sætte solceller op, når de møder reglerne, og med den nuværende indsats og tilgang kommer København ikke til at nå nuværende målsætning. Nye regler for energifællesskaber (tarif), for refusion af afgifter til elbiler, samt lavere priser for batterier, gør, at der kommer nye attraktive muligheder I de kommende år. København bør ændre sin tilgang til solceller, og som udgangspunkt give tilladelser til alle, kræve solceller ved alle</p>	<p>loft. pt. er der opsat solceller på bygninger i København svarende til 1/3 af målsætningen.</p> <p>Bygningsejers beslutning om solceller hæmmes bl.a. af gældende statslige regler for deling af strøm mellem elforbrugssteder, og samtidigt kan solceller i de fleste tilfælde bedst betale sig, ifm. en tagrenovering, hvorfor implementering kan tage lang tid, der hvor der er interesse for solceller.</p> <p>Københavns Kommune har mulighed for i konkrete byggesager at stille krav til placering af solceller samt til om de kan placeres på en bygninger eller integreret i tag eller facademateriale. Det kan ske, hvis den relevante lokalplan indeholder bestemmelser der regulerer bygningens ydre fremtræden eller hvis der er en servitut med facadecensur tilknyttet bygningen/området. Byggemyndigheden kan desuden med hjemmel i Byggelovens paragraf 6D, stk. 1 stille krav til solcellernes udformning, hvis solcellerne etableres på en måde hvor bygningens volumen øges, dvs. ovenpå tag eller facade. Krav kan stilles ved byggearbejder i områder, der er karakteriseret ved en særlig arkitektonisk eller æstetisk helhedsvirkning, og navnlig hvor der er tale om bevaringsværdige ældre bymiljøer.</p> <p>Københavns Kommune har ikke hjemmel i Planloven til at stille krav om solceller i forbindelse med tagrenoveringer eller i nye lokalplaner. Kommunen kan sikre, at ny lokalplaner ikke hindrer solceller.</p>			
--	---	--	--	--	--

	<p>tagrenoveringer og ved alle nye lokalplaner. I Energistrategien s. 28 står der, at man arbejder på at sætte solceller på kommunale tage, men der mangler en målsætning.</p>	<p>Københavns Kommune gennemfører bl.a. opsøgende indsatser til boligforeninger for at fortælle om solceller og tilbyde tilskud fra en pulje til rådgivning. Kommunens kommunikationsmaterialer præsenterer flere forskellige typer af solcelleløsninger.</p> <p>Kommuneplanen 2024 indeholder en målsætning om, at minimum 25 pct. af kommunale ejendomme i 2030 skal være enten begrønnet eller have fået opsat solceller, eller en kombination af disse.</p>			
Valby Lokaludvalg	<p>Muligheden for opsætning af solceller på kommunens ejendomme er væsentligt større nu, når hvert solcelleanlæg ikke længere skal have sit eget selskab. Især ved nybygning og renovering af bygninger vil der være incitament til at inkludere solcelleanlæg i projektet. Andre kommuner har gennemført sådanne projekter, som København muligvis kan høste erfaring fra.</p>	<p>Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Bispebjerg Lokaludvalg	<p>Et emne, som fremstår ekstra svagt, er indsatsen i retning af solenergi. Det skyldes måske de byzantinske nationale regler herom, som gør at kommuner ikke selv må producere strøm til eget forbrug. Der bruges ikke mange tekstlinjer herpå, men det antydes, at der skal indgås en aftale med HOFOR om at skaffe strøm fra solcelleparker i Københavns</p>	<p>Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	Omegn. Eftersom bygningsmassen i Københavns Kommune samlet repræsenterer adskillige kvadratkilometer flade tage velegnet til solceller, kunne man forestille sig, at dette forhold ville indgå i planen om CO2 neutralitet som en "lavthængende frugt". Man kunne bede HOFOR om at være entreprenør for kommunen herpå, og så spare de danske kornmarker for solcellepaneler.				
Valby Lokaludvalg	Når en vurdering af kommunens egne ejendomme som skrevet viser, at der årligt indkøbes store mængder kølemidler til genopfyldning på eksisterende anlæg, kunne det tyde på, at der årligt lækkes store mængder kølemidler. Da disse kølemidler kan være stærke klimagasser, bør kommunen ikke kun anvende "få ressourcer" på området, men få foretaget en gennemgang af egne anlæg og få reduceres de lækkede mængder betragteligt. Det er nemmere at gå ud til private bygningsejere og gøre dem opmærksomme på problemet, hvis kommunens anlæg er i orden. Kommunen vil måske også kunne dele erfaring.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning. Desuden bemærkes, at det fremgår af handleplanens kapitel 9.1.3, at Københavns Kommune som virksomhed vil arbejde med udskiftning af anlæg med klimaskadelige kølemidler.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Ungerådet	Vi synes, at denne del (afsnit 1.11) burde udvides til at inkludere andre ozonnedbrydende stoffer end HFC'er, da Montreal Protokollen,	Forvaltningerne tilføjer i teksten, at der bl.a. er tale om HFC-gasser.	Ja	17	Kølemidler kan indeholde bl.a. HFC-gasser (hydrofluorcarbon-gasser), ...

	<p>som Danmark har underskrevet, kræver en reduktion eller et komplet stop for udledningerne af "Annexes A (CFCs, halons), B (other fully halogenated CFCs, carbon tetrachloride, methyl chloroform), C (HCFCs), E (methyl bromide), and F (HFCs)".</p>				<p>FN's klimapanel IPCC, har vurderet at CO2e reduktionspotentialet fra bl.a. HFC-gasser er relativt billig i forhold til andre...</p> <p>Der er begrænset risiko for ikke at kunne gennemføre initiativet som forventet, men initiativets virkningskæde er relativt lang, da kommunen som facilitator ikke har direkte indflydelse på private bygningsejeres beslutninger om fx HFC-gasser</p>
Christianshavns Lokaludvalg	<p>Lokaludvalget støtter, at træplantning indgår som redskab til at nå målet og ønsker at pege på, at træplantning ikke alene kan ske uden for Kommunens grænser, men f.eks. også på Amager, herunder nordøstlige områder som Refshaleøen.</p>	<p>Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Christianshavns Lokaludvalg	<p>Endvidere må det i Handleplanen indgå, at der snarligt og effektivt reguleres, således at alle krydstogtskibe anvender landstrøm og sejlads af turbåde o. lign. i havneområdet udelukkende sker ved el-drift.</p>	<p>Forvaltningerne bemærker, at ifølge EU-regulering har skibe med en bruttotonnage på over 5.000 ton (dvs. stort set alle krydstogtskibe, der anløber København) pligt til at tilslutte sig landstrøm ved anløb i en TEN-T-havn, hvilket omfatter Københavns Havn, fra 2030.</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Amager Vest Lokaludvalg	<p>Amager Vest Lokaludvalg har længe arbejdet for, at der plantes flere træer i byen. Derfor er vi også glade for, handleplanen s.18,23 og 42 fremhæver de positive effekter af træer i byen og mål om mere natur i nærområdet.</p>	<p>Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	<p>Desværre ser vi også, at man i strategien s. 16 og handleplan side 120 lægger op til CO2 optag gennem skovplantning udenfor kommunegrænsen. Det virker for os som en billig måde til at undlade handling i København. I vores inddragelse af borgerne ifm. spørgsmålet om flere gadetræer hører vi, at borgerne faktisk ønsker sig flere gadetræer.</p>				
Valby Lokaludvalg	<p>Planerne for udfasning af biomasse forekommer ret vage.</p>	<p>Forvaltningerne bemærker, at biomasse-målsætningerne har udgangspunkt i målsætningerne i Energistrategi for København. Reduktionen med 1/3 vurderes muligt på baggrund af en række antagelser og med afsæt i en økonomisk optimeret modelforventning. Bemærk at en reduktion af brug af biomasse kan kun ske i takt med, at der etableres tilstrækkelig eldrevet produktion af varme. Bemærk også at ejerne af kraftvarmeværkerne er forpligtet af varmekontrakter indgået mellem energiproducenterne og varmekøberne. Ved kontraktudløb drøftes blokkens fremtid, herunder eventuel lukning.</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Valby Lokaludvalg	<p>Vi støtter helhjertet, at der indføres fleksibilitet i fjernvarmeforbruget, så spidsbelastninger kan undgås, eller i det mindste reduceres væsentligt. Da der nu endelig er ændret på afgiftsregler, så der ikke skal betales for at udnytte overskudsvarme, bør det undersøges, om der er virksomheder og andre processer, der</p>	<p>Forvaltningerne bemærker, at der allerede findes realiserede overskudsvarmeprojekter fra forskellige procesanlæg i København. Et eksempel herpå er Novonesis anlæg ved Fuglebakken på Frederiksberg. Overskudsvarme til varmenettet har et relativt lille potentiale i København. I dag leveres der 13,6 MW fra fem aktive projekter. Til sammenligning kan Amagerværket levere 810 MW.</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	genererer overskudsvarme, der vil kunne udnyttes i fjernvarmesystemet.				
Valby Lokaludvalg	Er etablering af et CCS-anlæg på Amagerværkets blok 4, der er biomassefyret, fremtidssikret? Træflis kan ikke længere betragtes som CO2-neutralt. Hvilke følger får det for blok 4? Skal der fortsat fyres med træflis?	Forvaltningerne bemærker, at Amagerværkets blok 4 er designet til at fyre med træflis, så det forventes at de fortsætter med det. Opgørelser af udledninger fra biomasse følger IPCC (Intergovernmental Panel of Climate Change) regler, hvor det fremgår, at emissioner eller optag fra biomasse rapporteres i sektoren for arealanvendelse, ændringer i arealanvendelse og skovbrug (såkaldt LULUCF: Land Use, Land Use Change and Forestry). For at undgå dobbelttælling er det reglen, at CO2-emissioner fra afbrænding af biomasse til energiformål ikke medregnes i energisektorens emissioner. Københavns Kommunes opgørelsesmetode følger anbefalingen fra IPCC samt praksis i DCE (Nationalt Center for Miljø og Energi) i den årlige opgørelse af Danmarks CO2-balance til FN og i Energistyrelsen i den årlige nationale energistatistik. Københavns Kommune vil fortsætte med at følge de seneste internationale rapporteringsstandarder.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Valby Lokaludvalg	Når der tilbydes landstrøm, og et krydstogtskib ikke vil tage imod, eller ikke kan tage imod, bør krydstogtskibet betale en afgift, der skal gå til yderligere grønne tiltag. Det er set i andre havne.	Forvaltningerne bemærker, at Ifølge EU-regulering har skibe med en bruttotonnage på over 5.000 ton (dvs. stort set alle krydstogtskibe, der anløber København) pligt til at tilslutte sig landstrøm ved anløb i en TEN-T-havn, hvilket omfatter Københavns Havn, fra 2030.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

Vanløse Lokaludvalg	Punkt 1.13 - Reduktion af klimabelastning fra spildevandsbehandling: Vanløse Lokaludvalg opfordrer til, at man fortsætter det kommunale samarbejde om at få regeringen til at genindføre 100-års hændelser i kommunale klimaplaner.	Forvaltningerne bemærker, at der arbejdes videre med dette i regi af indsatsen om klimatilpasning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Nørrebro Lokaludvalg	Klimahandleplanen s. 15 og Energistategien s. 28 Det er fornuftigt, at der nedsættes fora, hvor forsyninger og byudviklere taler sammen for at optimere infrastrukturen. Der har været sager, hvor fx By & Havn - som er helt afhængige af forsyning af sine områder - har vist manglende forståelse for, at disse forsyninger fysisk skal være placeret i områderne. Der skal fx være plads til transformere i nye byudviklingsområder og til landstrøm (s. 14), som er meget forsinket i København, fordi det har været uklart, hvem der gjorde hvad. København er som følge af dette bagud. Sagen om planlagt udledning af spildevand til Øresund skyldtes også, at By & Havn byggede et stort hus lige oven på HOFORs hovedledning til spildevand, hvorfor denne måtte flyttes. Lynetteholm skal nu udvikles lige ved siden af hovedstadens største rensningsanlæg og oven i de største udledningssystemer, som derfor skal flyttes. Fordi det er omkostningsfrit for	Forvaltningerne bemærker, at koordinering af muliggørelse af arealer er centralt for at lykkes med målet om omstilling af energisystemet. Bl.a. derfor er der igangsat koordinationsforum fra el- og varmeplanlægning (initiativ 1.8), hvor bl.a. også By og Havn deltager, som forhåbentligvis kan imødekomme nogle af dilemmaer og udfordringer ift. arealer og ledningsarbejde. I forhold til selskabers rapportering kan det evt. indarbejdes i KKs ejerstrategier, som skal opdateres i planperioden eller gennem bestyrelser i selskaber.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	<p>By & Havn at bede forsyningerne om at forsvinde, så kan der ske en overinvestering i at flytte rundt på tingene. Der overvælttes nogle omkostningerne på borgerne, som betaler gennem tarif og vandtakster. Omkostningerne bæres af de nuværende københavnere, som på den måde kommer til at betale for kommercielle byudviklingsaktiviteter for fremtidens københavnere. Og det sker med meget store udledninger af Co2 til anlægsaktiviteterne. Lokaludvalget mener, at disse omkostninger til københavnere og Co2-udledninger bør indgå i byudviklingsselskabernes budgetter og synliggøres for politikerne.</p>				
Ungerådet	<p>CO₂-fangst er sandsynligvis nødvendig, hvis København skal blive CO₂-neutral - eller endnu bedre, blive CO₂-negativ - men der er risici forbundet med planen, da CCS-teknologien stadig er forholdsvis ny. Hvis man skal pumpe CO₂ under jorden, er det uklart, hvad konsekvenserne kan blive; det kan eksempelvis føre til forurening, toksiske jordforhold eller endda udløse jordskælv. Derfor kunne det være særdeles interessant og relevant, hvis Danmark udvikler ekspertise i at udnytte den fangede CO₂ til produktive formål. CO₂'en kunne for eksempel integreres i beton, hvor den</p>	<p>Forvaltningerne noterer, at Danmark har en ambition om globalt lederskab inden for fangst, lagring og anvendelse af CO₂, hvor fokus er på CCS (lagring) nu, og forventes at skifte gradvis til CCU (anvendelse). ARC, i København, har allerede arbejdet med projekter omkring anvendelse af CO₂, bl.a. ifm. beton med CO₂ fra demonstrationsanlægget for CO₂ fangst. Det bemærkes til sidst at CCS som teknologi er forholdsvis ny ift. affaldsforbrændingsanlæg og biomassebaserede kraftvarmeværker, men ikke ift. fx olieudvindingen.</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	<p>bliver en del af de nye byggeprojekter og dermed sikrer en varig sekvestrering. Den kunne også sælges i ren form til virksomheder, der anvender karbonisering – som for eksempel sodavandsproducenter, ølproducenter eller endda virksomheder som SodaStream – eller der kunne investeres i forskning og udvikling af andre nye anvendelsesmetoder for CO₂. Med flere nationer, der nu fokuserer på CCS, har Danmark en mulighed for at drage fordel af en relativt lav konkurrence i den sektor, der beskæftiger sig med udnyttelsen af fanget CO₂. Ligesom vi i dag er nettoimportører af affald, kunne vi i fremtiden blive nettoimportører af CO₂, som andre lande ikke selv har teknologien til at udnytte effektivt. Når et system med CO₂-kreditter måske bliver implementeret, vil en investering i teknologien til håndtering af fanget CO₂ nu kunne betale sig senere – samtidig med, at vi kan tage føringen i den sidste del af værdikæden inden for CCS.</p>				
Ungerådet	<p>Træer i Københavns Kommune: Der burde stå her, at træerne skal være hjemmehørende, da det i højere grad fremmer biodiversiteten og gavner hjemmehørende insekter. Derudover er hjemmehørende arter generelt bedre</p>	<p>Forvaltningerne noterer, at TMF i dag planter træer, ligesom HOFOR gør på deres vandindvindingsområder. Det henvises i øvrigt til Københavns Kommunes Træpolitik og til Københavns strategi for biodiversitet.</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	<p>tilpasset det danske miljø end ikke-hjemmehørende arter og kan derfor fungere mere optimalt. I denne sektion er der også en reference til træernes naturlige evne til at opsuge vand, hvilket stadig bliver vigtigere, i takt med at skybrud i Danmark bliver mere ekstreme. Derfor mener vi, at træer og andre planter bør plantes i samarbejde med TMF og/eller HOFOR, da de er specialiserede i skybrudssikring og dermed kan optimere udnyttelsen af de begrænsede arealer, vi har, på den mest effektive måde.</p>				
--	--	--	--	--	--

Afsnit 2: Energiforbrug i bygninger

Høringspart	Bemærkning	Forvaltningernes forslag til håndtering	Tekstnære justeringer (ja/nej)	Sidetal	Ændringer (Tilføjet tekst er markeret med fed. Slettet tekst er overstreget)
Økonomiudvalget	<p>I afsnittet beskrives det, hvordan initiativerne vil få en positiv økonomisk konsekvens for borgerne. ØU bemærker, at dette antager, at energioptimeringer vil være rentable, mens det andre steder i teksten står, at de vil udgøre en nettoudgift, eller at de i mange tilfælde kun vil være rentable, hvis de gennemføres sammen med andre byggeprojekter eller renoveringer (hvilket vurderes at være korrekt). Af hensyn til offentlighedens forståelse af handleplanen</p>	Forvaltningerne har præciseret i teksten.	Ja	32	<p>Hovedparten af omkostningerne skal løftes af borgere, ejendoms-ejere og virksomheder i forbindelse med forskellige former for energioptimering af deres ejendomme. Dog vil det for byens borgere samt virksomheder samlet set være en økonomisk besparelse grundet højere energieffektivitet.</p> <p>For energirigtig drift og fleksibelt energiforbrug forudsættes relativt mindre investeringer i forhold til den forventede økonomiske besparelse som følge af et mindre</p>

	vil det være hensigtsmæssigt at gøre det klarere, om den alene forudsætter at borgerne gennemfører rentable energioptimeringer eller om de også forudsættes at gennemføre projekter, der ikke har en positiv nettoøkonomi, herunder hvad der så skulle motivere dem for at gennemføre dette.				energiforbrug. Ved energirenovringer forudsættes, at disse investeringer kun iværksættes, når bygningsdele af funktionsmæssige årsager alligevel skal reoveres. Overgang til lavtemperatur kan dog kræve fremskyndelse af investeringer.
Socialudvalget	Socialudvalget finder det ganske positivt, at der lægges op til et større samarbejde mellem kommunen og byggebranchen, hvad angår energitiltag, som ses i initiativ '2.1 Dialog med rådgivere og entreprenører'. Socialforvaltningen rådgiver allerede entreprenører i forbindelse med bygge- og anlægsprojekter i forvaltningen og bifalder, at tiltaget bredes ud til resten af Københavns Kommune.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Valby Lokaludvalg	Der er selvfølgelig størst potentiale hos de største forbrugere, men der vil også være potentiale hos den enkelte private forbruger.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Afsnit 3: Byggeri og anlæg					
Høringspart	Bemærkning	Forvaltningernes forslag til håndtering	Tekstnære	Sidetal	Ændringer (Tilføjet tekst er markeret med fed. Slettet tekst er overstreget)

			justeringer (ja/nej)		
Kgs. Eng- have Lokal- udvalg	Nybyggeri bidrager til den samlede CO2-udledning i hele byggeriets værdikæde og levetid, fra byggeriets start til drift og vedligeholdelse, og endelig nedrivning. Det eneste bæredygtige byggeri er det byggeri, der allerede er bygget, da den CO2, der tilgår miljøet fra produktion og transport af byggematerialer, ikke opvejes af besparelser på opvarmning af den nye bygning, selv set i hele dens levetid. Det er lokaludvalgets forslag, at bygninger bevares i størst muligt omfang for at sænke udledningen af CO2. Bevarende lokalplaner sikrer også, at historiske bygninger og miljøer ikke går tabt ved ombygning, nedrivning eller nybyggeri, og at den arkitektoniske variation ikke udviskes gennem ensformigt nybyggeri. Dette bidrager til at bevare lokal identitet og historie. Levetidsforlængelse er nævnt i planens 3. afsnit, men meget kort og uforpligtende. Bevarelse bør være normen, og der bør kun gives tilladelse til nedrivning, hvis det fra bygherrerne og grundejerne begrundes og dokumenteres, at alle muligheder for bevarelse og ombygning er udtømte.	Forvaltningerne bemærker, at der i Klimahandleplanens initiativ 3.5, Transformation og optimeret udnyttelse af eksisterende bygninger, beskrives aktiviteter, der har til formål at fremme bevaring og transformation af eksisterende bygninger, så byens behov og brug kan rummes.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

Økonomi-udvalget	I afsnittet står der "Behovet for byggeri og anlæg i København skal ses i lyset af den demografiske udvikling og Kommuneplanens mål om at etablere boliger til nye københavnere det næste årti. Derudover er kommunen forpligtet til at sørge for, at der er daginstitutioner, skoler og plejehjem samt botilbud til rådighed for visiterede borgere. Det afføder et behov for egnede kvadratmeter, som enten kan tilvejebringes via nybyggeri eller ombygning." ØU bemærker, at planperioden for Kommuneplanen løber 12 år frem, ikke et årti, samt at behovet for nye kvadratmeter kan ikke opfyldes "via nybyggeri eller ombygning". Det vil kræve nybyggeri, så formuler gerne som "både og".	Forvaltningerne imødekommer bemærkningen med en præcisering af teksten.	Ja	34	Behovet for byggeri og anlæg i København skal ses i lyset af den demografiske udvikling og Kommuneplanens mål om at etablere boliger til nye københavnere de kommende 12 år . Derudover er kommunen forpligtet til at sørge for, at der er daginstitutioner, skoler og plejehjem samt botilbud til rådighed for visiterede borgere. Det afføder et behov for egnede kvadratmeter, som kan tilvejebringes via både nybyggeri og ombygning
Økonomi-udvalget	Det er uklart, hvad der menes med "store boliger". Kommuneplanen indeholder bestemmelser for boligstørrelser, der skal iagttages også ved opdeling af eksisterende boliger. Derudover savnes en vurdering af, om det ville være muligt at gøre den kommunale administrationspraksis mere imødekommende overfor de ønskede projekter (fx tagboliger, knopskydninger og huludfyldninger), herunder mere enkel og transparent, inden kommunen anvender egne midler på at betale private	Forvaltningerne imødekommer bemærkningen med en præcisering af teksten.	Ja	42	Københavns Kommune vil afsøge potentialer for yderligere fortætning af byen, transformation af uudnyttede arealer og muligheder for at opdele større boliger, så anvendelsen af den eksisterende bygningsmasse optimeres og behovet for at bygge nyt mindskes. Københavns Kommune vil: • Oprette en pulje, hvor bygherrer og boligforeninger kan søge tilskud til privat rådgivning. Det kan bl.a. være nødvendigt med rådgivning i forhold til at undersøge

	<p>rådgivere for arbejdet med at opfylde kommunens krav. Bl.a. peger evaluering af kommunens sagsbehandling af tagboliger på, at en meget stor del af projekterne opgives.</p>				<p>potentialitet for nye boliger via fortætning - fx som tagboliger, knopskydninger og huludfyldninger samt via ombygning eller opdeling af eksisterende bygninger - fx erhvervsbyggerier, villaer og rækkehuse - til flere boligenheder. Det kan også være med henblik på at etablere bofællesskaber eller generationsboliger.</p>
Nørrebro Lokaludvalg	<p>Udledningerne fra byggeri er delt op mellem indkøbspolitikken (for kommunen selv) og de kapitale investeringer i de forbrugsbaserede udledninger (for selskaberne). Der er dermed ikke en samlet og tydelig indsats for at reducere udledningerne for kommunens byggeri og anlæg.</p> <p>København har som ejer af selskaberne direkte indflydelse på udledningerne og er ansvarlig for at disse reduceres. Kommunen kan og bør bruge sine grønne ejerstrategier til at reducere udledningerne (ligesom man fx tilsvarende gør med socialt kædeansvar og løndumping).</p> <p>København har, med sine 3-4 selskaber i top 10 over de største danske udledere, et meget stort potentiale for klimahandling ved at nedbringe udledningerne i</p>	<p>Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning og fremhæver, at det ønskes, at man bruger ejerstrategierne aktivt for at indfri målene i klimastrategien, når KKs ejerskatstrategier opdateres i 2026.</p>	Ja	4	<p>Københavns Kommune ønsker derfor at bruge ejerstrategier aktivt som bidrag til indfri målene i klimastrategien, når Københavns Kommunes ejerskatstrategier forventes at skulle opdateres i 2026.</p>

	<p>sine anlægsprojekter. København kan, sammen med sine selskaber, flytte hele markedet og dermed også hjælpe byggesektoren, som efterspørger ansvarlige bygherrer.</p> <p>Det bør skrives ind, at København vil bruge sit ejerskab til at reducere Co2-udledningen.</p>				
Økonomiudvalget	<p>En del af initiativ 3.10 vedrører Københavns Kommune (KK) egne arbejdsmaskiner i KKs bygge- og anlægsprojekter, hvor kommunen indtager rollen som virksomhed. ØU mener, at de dele af initiativet, der vedrører KKs egne bygge- og anlægsprojekter, ikke hører til i dette initiativ, da de allerede indgår i kapitel 9 'Københavns Kommunes indkøb' som en del af initiativ 9.2.4 'Grøn mobilitet'.</p>	<p>Forvaltningerne imødekommer bemærkningen med en præcisering af teksten.</p>	Ja	48	<p>I dette initiativ anvender Københavns Kommune primært rollen som faciliterende i forhold til samarbejdsfora og dialog med andre aktører. Derudover anvender kommunen rollen som virksomhed ved indkøb af materiel og i udbudskrav til egne bygge- og anlægsprojekter.</p> <p>Virkningskæden er kort ifm. sidstnævnt rolle, hvor kommunen har stor indflydelse på, at initiativet gennemføres. Ved kommunens faciliterende rolle har virkningskæden et længere sigte, men også med potentiale for en større klimaeffekt gennem en adfærdsændring på området.</p>
Økonomiudvalget	<p>I initiativet (3.11) beskrives kommunens rolle som både facilitator og selskabsejer. ØU mener, at det er uklart, hvordan kommunen har adgang til at agere som selskabsejer i denne sammenhæng, hvorfor dette bør præciseres eller udgå.</p>	<p>Forvaltningerne imødekommer bemærkningen med en præcisering af teksten.</p>	Ja	49	<p>Virkningskæden er kort ifm. sidstnævnte rolle, hvor kommunen har stor indflydelse på, at initiativet gennemføres. Ved kommunens faciliterende rolle har virkningskæden et længere sigte, men også med potentiale for en større klimaeffekt gennem en adfærdsændring</p>

					på området - på tværs af kommuner.
Vanløse Lokaludvalg	<p>Punkt 3.5 - Transformation og optimeret udnyttelse af eksisterende bygninger Vanløse Lokaludvalg ser gerne, at man anvender lokalplaner som et aktivt værktøj til at reducere antal af nedrivningstilladelser og efterfølgende nybyggeri. Dette gælder også for private villaer. Lokaludvalget ser også gerne, at der i lokalplanerne kommer retningslinjer for og krav til anvendelse af alternative materialer og farver i byggeri ifm. varmemø-effekten.</p>	<p>Forvaltningerne bemærker, at der i Klimahandleplanens initiativ 3.5, Transformation og optimeret udnyttelse af eksisterende bygninger, beskrives aktiviteter, der har til formål at fremme bevaring og transformation af eksisterende bygninger, så byens behov og brug kan rummes.</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Vanløse Lokaludvalg	<p>Punkt 3.9 - Samarbejde om mindre betonforbrug i anlæg. Overskriften henviser til lov om klimatilpasning og indfører nyt screeningsniveau og ændring af beregningsforudsætningerne. Dette er lovgivningsbestemt. Skadesværdier der ikke kan medregnes: CO2-belastning, miljøbelastning og forsikringspræmier.</p> <p>Forhandlinger foregår med ministerierne om lovens implementering med bl.a. HOFOR, Frederiksberg Forsyning og Biofos og enkelte større byer, der har arbejdet med klimatilpasning før den nye lov. 100-års hændelser vedr. skybrud er ikke omfattet af ovenstående lov.</p>	<p>Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretningen.</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

Ældrerådet	Renovering af boligmassen for ældre. Vi er opmærksomme på, at byggeri og brug af byggematerialer har store klimamæssige konsekvenser, men vi står også over for en alvorlig mangel på boliger til ældre. Det er veldokumenteret, at renovering af eksisterende byggeri er mere bæredygtigt og medfører lavere CO2-udslip end opførelse af nye bygninger. Ældrerådet foreslår derfor, at der prioriteres renovering og ombygning af den eksisterende boligmasse til ældreboliger, der lever op til energikravene, frem for at opføre nye boliger i den udstrækning det er muligt.	Forvaltningerne bemærker, at der i Klimahandleplanens initiativ 3.5, Transformation og optimeret udnyttelse af eksisterende bygninger, beskrives aktiviteter, der har til formål at fremme bevaring og transformation af eksisterende bygninger, så byens behov og brug kan rummes.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Afsnit 4: Mobilitet					
Høringspart	Bemærkning	Forvaltningernes forslag til håndtering	Tekstnære justeringer (ja/nej)	Sidetal	Ændringer (Tilføjet tekst er markeret med fed. Slettet tekst er overstreget)
Amager Øst Lokaludvalg	Vi mener, at der stadig er brug for at kunne køre i bil i byen. Ved nedlæggelse af parkeringspladser skal der findes erstatningsparkering.	Forvaltningerne bemærker, at det er politisk besluttet at reducere biltrafikken i København med 2% om året, jf. kommuneplan 2024. Hvis CO2 udledningen fra mobilitetsområdet (geografisk og forbrugsbaseret) skal reduceres, er det nødvendigt at reducere de kørte kilometer i bil og mængden af biler. Initiativets effekt opnås	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

		kun ved en reduktion af det absolutte antal parkeringspladser.			
Amager Øst Lokaludvalg	Forslag om at give muligheder for erhvervstrafik med håndværker hub o.l. er positivt, fordi byen jo fortsat kræver både varetransport og håndværkertrafik.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Amager Øst Lokaludvalg	Styrket kollektiv trafik Det er ikke nok med de nævnte initiativer. Der er flere steder, hvor der mangler busforbindelser og hvor man har langt til et stoppested. Desuden har prisen nået en højde, hvor den kollektive trafik bliver valgt fra.	Forvaltningerne bemærker, at Københavns Kommune generelt arbejder for, at der skal være god og effektiv kollektiv transport i hele byen. Mange af de busruter, der kører i København, krydser kommunegrænser, og planlægningen af disse linjer sker dermed i tæt samarbejde med nabokommunerne. Økonomiforvaltningen og Movia arbejder løbende på at vurdere behovet for busbetjening i København, både med hensyn til hvilke strækninger, der skal betjenes med bus, og hvor mange afgang i timen busserne skal køre med. Ifølge Lov om Trafikselskaber ligger takstmyndigheden hos Movia i samarbejde med DSB og Metroselskabet. Det er altså ikke Københavns Kommune, der er takstmyndighed for den kollektive trafik i København. Derfor kan Borgerrepræsentationen ikke beslutte, at en billet til bus eller metro skal være billigere. Hvis billetpriserne skal sænkes for bus- og metrotransport i kommunen, skal det besluttes af alle trafikselskaber i hovedstadsområdet (Movia, Metroselskabet og DSB) på baggrund af en samlet kommunal og regional opbakning. Movia er ifølge Lov om Trafikselskaber forpligtet til at have et billetsamarbejde med Metroselskabet og DSB. Det	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

		indebærer, at passagererne skal kunne bruge samme billet uanset transportform.			
Amager Øst Lokaludvalg	En by med mindre biltrafik Det vil ramme socialt og aldersmæssigt skævt med de nævnte initiativer. Vi er imod yderligere reduktion i biltrafikken i takt med, at der kommer flere borgere. Der skal være plads til erhvervsliv og handlende og borgere, der ikke kan undvære en bil. Der skal ikke reduceres yderligere. Der er en grænse for, hvor meget man kan begrænse biltrafikken. Borgere med mobilitetsudfordringer, herunder ældre, kan ikke bare cykle og vil blive begrænset i et aktivt selvstændigt liv uden en bil. Nogle børnefamilier vil ikke kunne få dagligdagen til at hænge sammen uden en bil. Byen skal være for alle, også de, der har brug for en bil.	Forvaltningerne bemærker, at det er politisk besluttet at reducere biltrafikken i København med 2% om året, jf. kommuneplan 2024. Hvis CO2 udledningen fra mobilitetsområdet (geografisk og forbrugsbaseret) skal reduceres, er det nødvendigt at reducere de kørte kilometer i bil og Københavnerens bilejerskab. Tidligere undersøgelser viser at en del af bilerne i København kun anvendes sjældent og at mange bilture er korte. Klimastrategien har et generelt fokus på, at klimaomstillingen skal ske under hensyn til social retfærdighed, jf. s. 5.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Amager Øst Lokaludvalg	Vi mener også at kørselsafgifter vil ramme skævt. Til gengæld bakker vi op om fossilfri vejtrafik.	Forvaltningerne gør opmærksom på, at kørselsafgifter ikke kan indføres med den nuværende nationale lovgivning og derfor ikke er et konkret initiativ i handleplanen. Udbredelse af delebiler, justering af p-takster og beboerlicenser afhjælper trængslen, og initiativerne i fossilfri vejtrafik kan nedbringe CO2e udledningerne. Det vurderes dog stadig, at der er brug for yderligere tiltag, her er kørselsafgifter det mest effektive redskab til at reducerer trængslen i København. Klimastrategien har et generelt fokus på at klimaomstillingen skal ske	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

		under hensyn til social retfærdighed, jf. s. 5.			
Amager Øst Lokaludvalg	Fremme af cyklisme, gang og offentlig trafik som alternativ til biltrafik støtter vi. Det er derfor vigtigt at sikre, at man kan cykle trygt rundt i byen, særligt omkring skoler og idrætsanlæg.	Forvaltningerne er enige i, at en tryk cykeltur er vigtig for at fremme cyklismen. Derfor inkluderer handleplanens afsnit 4.2 om bedre cykelmuligheder initiativet, Etablering af et bydækkende, sekundært cykelnetværk for en tryk og rolig cykeltur, som har til formål at gøre det mere tryk at færdes på cykel i hele byen.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Økonomiudvalget	Et delmål for mobilitet er formuleret som "Andelen af københavneres ture på cykel, til fods og med kollektiv transport stiger.". ØU bemærker, at der i Kommuneplan 2024 er sat et trafikmål om at biltrafikken i 2030 maksimalt udgør 25 procent af alle ture, der foretages i København, samt at antallet af ture fordeler sig på mindst 25 procent gang, 25 procent cykling og 25 procent kollektiv transport. Sammenhængen mellem delmål i Klimastrategi 2035 og mål i Kommuneplan 2024 kan med fordel tydeliggøres.	Forvaltningerne imødekommer bemærkningen ved at tilføje trafikmålene fra kommuneplanen i prosateksten ovenfor delmålene. Det bemærkes, at trafikmålene i Kommuneplanen er for 2030, mens målene i Klimastrategien for 2035.	Ja	54	Det vil også bidrage til at nå trafikmålene fra Kommuneplanen, hvor mindst 25 % af alle ture skal udgøres af gang, cykel eller offentlig transport, og højst 25 % af bil i 2030.
Økonomiudvalget	ØU bemærker, at der kan opstå tilfælde med modsatrettede virkning for grøn bølge mellem busser og cykler/gående. Alle lyskryds vil ikke kunne prioritere alle grønne transportformer samtidig. Dette bør bemærkes i afsnittet.	Forvaltningerne imødekommer bemærkningen ved at tilføje dette i teksten.	Ja	58	Grønne bølger i lyskryds vil prioritere grønne transportformer højst mulig grad. Der kan dog opstå tilfælde hvor det ikke er muligt at prioritere alle grønne transportformer samtidig.

Økonomiudvalget	ØU bemærker, at der løbende arbejdes med både forbedring af busfremkommelighed og bedre sammenhæng mellem transportformer, hvorfor der ikke igangsættes nye samarbejder om de to første initiativer. Der bør i stedet stå, at de eksisterende samarbejder videreudvikles. Af eksempler på gennemførte projekter, kan det med fordel undlades at nævne Frederikssundsvej, da der er et projekt på vej, der forringer busfremkommeligheden på strækningen til fordel for trafikikkerhed for cyklister.	Forvaltningerne imødekommer bemærkningen ved at ændre ændrer ordlyden i teksten. Derudover fjernes Frederikssundsvej fra opremsningen af projekter.	Ja	59	Københavns Kommune vil gøre den kollektive transport attraktiv for flere ved at videreudvikle bus- og metronettet, reducere rejsetiden og sikre bedre tilgængelighed og gode sammenhænge mellem de forskellige transportformer både til, fra og i København. Med initiativet vil vi arbejde videre med at skabe en mere sammenhængende rejse mellem de forskellige kollektive transportformer og cykling og gang, samt sørge for bedre adgangsveje omkring knudepunkter, så den kollektive transport bliver mere tilgængelig for alle. Det drejer sig om projekter som "Den Kvikke Vej" mellem Nørreport og Ryparken Station og om mindre projekter på eksempelvis Frederikssundsvej, Vesterbrogade og Blegdamsvej.
Socialudvalget	Socialudvalget tilskynder i samme omgang, at det sikres, at den kollektive transport i særdeleshed gøres lettere tilgængelig for borgere med handicap, gangbesvær eller andre fysisk nedsatte funktionsevne transport i særdeleshed gøres lettere tilgængelig for borgere med handicap, gangbesvær eller andre fysisk nedsatte funktionsevner.	Forvaltningerne bemærker, at TMF arbejder med tilgængelighed blandt andet i regi af arbejdet med universelt design. Dette ligger udenfor Klimastrategi og -handleplan.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Socialudvalget	Socialudvalget vurderer, at der med de politiske vedtagelser	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	'handlingsplan for delebilisme' samt 'administrationsgrundlag for bilfri byområder' fortsat bør være en opmærksomhed ift. at sikre, at borgere med handicap, gangbesvær eller anden fysisk nedsat funktionsevne ikke begrænses i deres mobilitet eller økonomisk straffes for at eje privatbil.				
Nørrebro Lokaludvalg	For vejtransporten bør man sætte nogle mål allerede i år 2030, så det følger Borgerrepræsentationens ønske om fossilfri by i 2030. Ligeledes bør man sætte 2030-mål for andelen af cyklister, delebiler og kollektiv transport.	Forvaltningerne bemærker, at Klimastrategien løber frem til 2035, og der er heri sat et mål om at trafikken skal være fossilfri i 2035. Mål om andelen af cykler, biler og kollektiv transport findes allerede i Kommuneplan 2024 (dog ikke for delebiler. Klimahandleplanen vil inkludere disse målsætninger, hvor mindst 25 % af alle ture skal udgøres af gang, cykel eller offentlig transport, og højst 25 % af biler i handleplanen. Det bemærkes, at trafikmålene i Kommuneplanen er for 2030, mens målene i Klimastrategien for 2035.	Ja	54	Det vil også bidrage til at nå trafikmålene fra Kommuneplanen, hvor mindst 25 % af alle ture skal udgøres af gang, cykel eller offentlig transport, og højst 25 % af bil i 2030.
Amager Vest Lokaludvalg	Vi støtter handleplanens initiativer for bedre cykelmuligheder på s.57, men vi savner det vigtigste initiativ: Udvide kapaciteten på de eksisterende cykelstier. Konkret i Amager Vest er alle cykelbroer over havnen allerede i dag overbelastede i myldretiden (spidstimebelastningen). For at få flere til at cykle skal kapaciteten over	Forvaltningerne er opmærksom på, at kapaciteten på cykelstier og cykelbroer flere steder er under pres og arbejder løbende med at forbedre cykelinfrastrukturens kapacitet.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	havnen øges væsentligt gerne via nye broer				
Amager Vest Lokaludvalg	<p>Vi er enige i handleplanens initiativer listet op i afsnit 4 om mobilitet, men vi ønsker at gøre opmærksom på 2 ting i den forbindelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Der mangler et initiativ, der sikrer, at busserne kan medtage handicappede i kørestol. - Vi ønsker, at initiativerne i afsnit 4 afspejles i trafikplan Amager. 	<p>Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning. Forvaltningerne betragter dog bemærkningens første del som tilgængelighedspolitik, som ikke ligger inden for Klimastrategien eller Klimahandleplanen.</p> <p>I arbejdet med Trafik- og Byrumsplan Amager er der opmærksomhed på initiativerne på mobilitetsområdet i Klimahandleplan 2026-2028. Flere af initiativerne ligger allerede op ad den politiske bestilling bag trafik- og byrumsplanen, samt anbefalingerne fra Københavnersamling Amager, som i relevant omfang indarbejdes i planen. Arbejdet med Trafik- og Byrumsplan Amager bliver desuden løbende kvalificeret gennem en inddragelsesproces med lokale aktører.</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Valby Lokaludvalg	Valby Lokaludvalg kan kun være enig i, at det vil være fint, hvis flere arealer kan omdannes. Det er dog en forudsætning, at det sker i et tempo, der sikrer til at andre forhold kan følge med.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Valby Lokaludvalg	Vi er meget glade for den udvikling, der er sket, så der er indrettet cykelstier, hvor de har manglet, og bredere cykelstier mange steder. Hvis man ønsker at prioritere cykeltrafik, er det vigtigt, at cyklisterne føler sig trygge i trafikken. Det betyder, at cykelstier mm. prioriteres. I Valby	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	Lokaludvalgs bydelsplan har vi lagt stor vægt på ønsket om færdiggørelse af "Den grønne cykelsti" gennem hele Valby, så der kan køres på cykelsti fra det ydre Østerbro til Valby Idrætspark og Valbyparken. Vi oplever, at denne færdiggørelse af cykelstien ikke prioriteres, selv om den vil have stor betydning for at få flere til at cykle på tværs af byen.				
Valby Lokaludvalg	Det er også vigtigt, at trafikken på cykelstierne er sikker. Vi vil derfor anbefale, at Københavns Kommune arbejder for at få forsøgsordningen for hurtigkørende cykler evalueret og afsluttet, så de hurtigkørende cykler reguleres eller fjernes fra cykelstierne.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Valby Lokaludvalg	Det skal være muligt af parkere sin cykel sikkert. Der bør derfor indrettes mange flere cykelstativer, og i den forbindelse vil det være fint, hvis der er mulighed for at låse cykler fast, og pladser til store kassecykler.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Valby Lokaludvalg	Det vil være dejligt med en grøn bølge for cyklister gennem byen, men da cyklisternes hastighed er meget forskellig, vil det formentlig være umuligt. Busser bør prioriteres.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Valby Lokaludvalg	Man ville også kunne fremme cykeltrafikken, hvis man kunne	Forvaltningerne er enige i, at en tryk cykeltur er vigtig for at fremme cyklismen.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	afmærke genveje for cyklister, fx gennem villakvarterer.	Derfor inkluderer handleplanens afsnit 4.2 om bedre cyklemuligheder initiativet "Etablering af et bydækkende, sekundært cykelnetværk for en tryk og rolig cykeltur.", som har til formål at gøre det mere trygt at færdes på cykel i hele byen.			
Valby Lokaludvalg	Hvis man ønsker at fremme anvendelsen af den kollektive trafik, vil det som det beskrives være fint med en bedre sammenhæng mellem kollektiv transport og cykling, og der er ingen tvivl om, at muligheden for at tage cykler med S-tog har haft stor betydning. Måske kan denne mulighed udvides med mere plads på regionaltoget mm.	Forvaltningerne bemærker, at S-tog og regionaltoget, herunder muligheden for at øge medtagning af cykler på disse, hører ressortmæssigt under staten og DSB. Københavns Kommuneplan 2024 sætter rammerne for byens udvikling. I kommuneplanen fremgår det blandt andet, at man er opmærksom på vigtigheden af at der skabes gode muligheder for cykler, herunder cykelparkering, ved endestationer på knudepunkter for kollektiv trafik. Hertil har Københavns Kommune sammen med KKR Hovedstaden og Region Hovedstaden i perioden 2023-2025 gennemført en tværgående regional mobilitetsanalyse. Analysen beskriver blandt andet, hvordan cykler sammen med kollektiv trafik kan bidrage til øget mobilitet.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Valby Lokaludvalg	En meget væsentlig faktor er sikkerheden for præcision for den kollektive transport. Her kan busbaner mm. få god virkning, men særlige situationer, der skaber problemer, er vejarbejder, opgravninger og omlægning af den kollektive trafik i andre sammenhænge. Den kollektive trafik bør i den sammenhæng prioriteres langt højere, måske ved helt at omdirigere den øvrige trafik, så	Forvaltningerne bemærker, at der i Københavns kommune arbejdes løbende med at forbedre kvaliteten af busnettet. Her er et vigtigt greb forbedringer i køreplanernes regularitet samt at øge den oplevede pålidelighed for passagerne. Bussernes fremkommelighed er blevet forværret gennem årene med den stigende trængsel fra biltrafikken, og mens løsningen på nogle strækninger kan være nye busbaner, er løsningen i mange bydele at optimere signalssystemer, som prioriterer busser over	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	busserne kan køre rimeligt ubesværet.	<p>andre køretøjer.</p> <p>I 2024 og 2025 er Københavns Kommune i gang med at gennemfører en forundersøgelse af bedre busfremkommelighed og regularitet i fem projektområder på Frederiksborgvej, Svanemøllebroen, Amagerbrogade, Vigerslev Allé og Gl. Køge Landevej. I forundersøgelsen ses der på løsninger som busbaner, krydstilpasninger og signalforbedringer, som kan reducere køretiden, øge rettidigheden og pålideligheden for busserne samt effekter for cykel- og biltrafikken.</p>			
Valby Lokaludvalg	I Valby, hvor en stor del af biltrafikken er pendlertrafik, har vi et stort ønske om, at der gennemføres et regionalt samarbejde om kollektiv transport, der kan reducere den gennemkørende trafik.	<p>Forvaltningerne bemærker, at Københavns Kommune arbejder løbende på at forbedre kollektiv trafik i København som alternativ til biltransport for at mindske trængsel. Vi samarbejder dagligt med Trafikselskabet Movia om busdrift i København og med nabokommuner og Region Hovedstaden om regionale buslinjer. Hertil deltager Københavns Kommune allerede i KKR-samarbejdet sammen med de øvrige 28 kommuner i Region Hovedstaden om kollektiv trafik og infrastruktur. Samarbejdet førte blandt andet til, at man i 2016 udpegede 10 VIP-projekter som parterne ønskede statens prioritering af. Et flertal af disse er efterfølgende i 2021 afspejlet i den nationale Aftale om Infrastrukturplan 2035. I forlængelse heraf har Københavns Kommune sammen med KKR-Hovedstaden og Region Hovedstaden i perioden 2023-2025 gennemført en regional mobilitetsanalyse. Et element i analysen er, at der indføres nationale</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

		kørselsafgifter, som vil have en markant effekt på at mindske trængsel. Indførelse af kørselsafgifter er et statsligt anliggende. KKR-Hovedstaden har som ambition at man i efteråret 2025, på baggrund af analysen, evt. udpeger nye VIP-projekter som man ønsker at staten prioriterer fremadrettet.			
Valby Lokaludvalg	Valby Lokaludvalg har, som allerede beskrevet ovenfor, et stort ønske om at reducere biltrafikken, og det kan være en god ide, at reducere borgernes mulighed for at parkere. Dette bør specielt gælde for pendlere. Det kan være svært for mange af byens borgere at undvære en bil for at få opfyldt deres behov for mobilitet. Det vil derfor bl.a. være nødvendigt, at den kollektive transport er langt bedre – også og måske især uden for København – før man kan reducere antallet af parkeringspladser og dermed borgernes mulighed for at have bil.	Forvaltningerne bemærker, at Klimahandlingsplanens initiativ om kontinuerligt samarbejde mellem Københavns Kommune, regioner, staten, trafikselskaber og relevante kommuner om fremme af grøn mobilitet på tværs af hovedstadsområdet kan være med til at løfte denne opgave.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Valby Lokaludvalg	En god mulighed for at reducere biltrafikken vil være vejafgifter. Københavns Kommune bør derfor have dette langt stærkere som en del af handlingsplanen.	Forvaltningerne bemærker, at kørselsafgifter skal besluttes af staten. Som det fremgår af kommuneplanen, vil kommunen arbejde for kørselsafgifter, men kan ikke indføre dem på nuværende tidspunkt. Når kørselsafgifter alligevel nævnes i handleplanen, er det for at vise at den mulige effekt af kørselsafgifter er meget høj sammenlignet med de mulige initiativer.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

Valby Lokaludvalg	Delebiler er en god ide. For at udvide konceptet bør dette måske i stedet være en del af den kollektive transport og dermed opnå tilskud på samme måde som den øvrige kollektive transport.	Forvaltningerne bemærker, at den kollektive transport er reguleret i national lovgivning, og debiler kan derfor ikke i kommunalt regi inkluderes og modtage tilskud på samme måde som den øvrige kollektive transport.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Valby Lokaludvalg	Elbiler er et godt middel til at reducere CO2-udledning fra transport, men de vil fortsat bidrage til, at der er for mange biler, og at disse er i vejen for busserne i den kollektive transport.	Forvaltningerne bemærker, at de fleste af klimahandleplanens initiativer fokuserer på at reducere bilejerskab og kørte kilometer i bil generelt, uafhængigt af drivmiddel. Klimahandleplanen medtager initiativer som kan give bedst mulige omstændigheder for at den resterende nødvendige transport i bil kan foretages med så lille CO2-udledning som muligt.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Valby Lokaludvalg	Generelt bør der ved arbejdet med reduktion i CO2-udledningen i fra til transport tages udgangspunkt i borgernes reelle behov for transport/mobilitet og på den baggrund sikre, at der er mulige løsninger for borgerne, da der ellers kan opstå uønskede modsætningsforhold.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretningen.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Ungerådet	Vi elsker dette initiativ og synes, det er en perfekt mulighed for at plante flere træer i byen. Hvis vejbaner alligevel bliver gravet op, nedlagt, eller cykelstier udvides, er der potentiale for at skabe en grøn barriere mellem cykelstien og busbanen/vejen. Denne barriere behøver ikke at være særlig stor for at have en effektiv	Forvaltningen tager bemærkningen til efterretningen og noterer, at oplæg til omannelser af vejareal og gadeparkering til andre formål vil blive konkretiseret i budgetprocessen.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	vandopsugningskapacitet, samtidig med at den har en kølende effekt og yderligere reducerer luftforureningen. Derudover gør den det mere sikkert at cykle, især for børn og unge.				
Ungerådet	Vi synes, at ideen er meget relevant og vigtig for unge i København, men det betyder også, at den ville have gavn af et større budget.	Forvaltningerne bemærker, at specifikke oplæg inkl. budgetter til bedre cykelmuligheder, herunder Etablering af et bydækende, sekundært cykelnetværk for en tryk og rolig cykeltur, Etablering af et bydækende, sekundært cykelnetværk og Grønne bølger for grønne transportformer vil blive konkretiseret i budgetprocessen.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Vanløse Lokaludvalg	Vanløse Lokaludvalg mener, at Københavns Kommune bør påvirke staten ift. priser på den kollektive trafik. Den kollektive transport er stadig alt for dyr. Lokaludvalget drøfter løbende styrkelse og forbedring af den kollektive transport jf. bydelsplanen og finder det vigtigt, at borgerne i samspil med kommune og stat kan arbejde sammen om en trafik balance, hvor borgernes dagligliv og fremkommelighed vægtes højest, og hvor miljøvenlige og bæredygtige transportformer er det oplagte og attraktive førstevalg.	Forvaltningerne bemærker, at Københavns Kommune ikke er takstmyndighed for den kollektive trafik i København, og dermed kan kommunen ikke selv beslutte at sætte prisen ned på billetter til bus, tog eller metro i København. Trafikstyrelsen under Transportministeriet fastsætter hvert år et loft for, hvor meget priserne må stige i den offentlige transport baseret på den generelle pris- og lønudvikling i samfundet. Indenfor dette loft er det trafiksselskaberne, på Sjælland Movia, DSB og Metroselskabet, der har takstkompetencen. Der pågår aktuelt et arbejde i regeringens ekspertudvalg om kollektiv mobilitet i hele Danmark, som bl.a. skal give anbefalinger til modeller for en ny takststruktur. Ekspertudvalget forventes at fremlægge sin anbefaling medio 2025.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Ældrerådet	Vi vil i Ældrerådet gerne understrege vigtigheden af en velfungerende og sammenhængende	Forvaltningerne bemærker, at Københavns Kommune ikke er takstmyndighed for den kollektive trafik i København, og dermed	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	<p>offentlig transport, med særlig fokus på de ældres mobilitet. Vi glæder os over, at strategien lægger op til en markant stigning af brugen af offentlig transport. Vi mener dog, at det er nødvendigt at sænke priserne, da omkostningerne i dag er for høje, især for ældre borgere med begrænsede økonomiske ressourcer. Vi skal derfor opfordre kommunen til at indgå i dialog sammen med Frederiksberg kommune og Arriva samt DOT med henblik på at prøve at lave en analyse om fri og gratis bustransport for ældre over + 60, idet der i mange europæiske storbyer findes en sådan ordning.</p>	<p>kan kommunen ikke selv beslutte at sætte prisen ned på billetter til bus, tog eller metro i København. Trafikstyrelsen under Transportministeriet fastsætter hvert år et loft for, hvor meget priserne må stige i den offentlige transport baseret på den generelle pris- og lønudvikling i samfundet. Indenfor dette loft er det trafikselskaberne, på Sjælland Movia, DSB og Metroselskabet, der har takstkompetencen. Der pågår aktuelt et arbejde i regeringens ekspertudvalg om kollektiv mobilitet i hele Danmark, som bl.a. skal give anbefalinger til modeller for en ny takststruktur. Ekspertudvalget forventes at fremlægge sin anbefalinger medio 2025.</p>			
Ældrerådet	<p>Derudover efterlyser vi flere bænke og hvilesteder ved busstopsteder, så de ældre kan få en pause, mens de venter på transporten. Vi foreslår også flere vandposter med gratis drikkevand i byen for at sikre, at alle har adgang til gratis vand.</p>	<p>Forvaltningerne bemærker, at Økonomiforvaltningen planlægger bussernes drift samt stoppestedsudstyr i samarbejde med Movia. Vi ønsker at opsætte bænke ved så mange busstoppesteder som muligt, som i nogle tilfælde kan være hindret af fysiske forhold ved stoppestedet. Eksempelvis kan rør og ledninger under jorden ved stoppestedet føre til, at bænkene ikke kan bores fast.</p> <p>Vandposter er ikke en del af det nuværende standardinventar for busstoppesteder i København, hvorfor hverken Økonomiforvaltningen eller Movia har beføjelser til at anlægge vandposter.</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

Ældrerådet	Ældrerådet mener, at behovet for parkeringspladser for personer med særlige behov, håndværkere og ældre med ærinder i byen stadig er stort. Ældrerådet opfordrer derfor til en afbalanceret tilgang, der sikrer tilstrækkelig adgang til parkering for alle.	Forvaltningerne bemærker, at der løbende etableres dedikerede parkeringspladser til grupper med særlige behov, eksempelvis erhvervspladser og handicappladser.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Ældrerådet	Med kommunens ønske om en udvidelse af cykelinfrastrukturen, mener vi at planerne også skal tage hensyn til de ældre cyklister. Ældrerådet arbejder for en tryk by for de ældste, og vi ser derfor gerne at kommunen i udviklingen af cykelstierne har blik for ældre cyklister og sikrer deres trygge færden - eksempelvis i form af 'slow lanes' - så også +60-årige københavnere fortsat ser det som en mulighed at tage cyklen.	Forvaltningerne er enige i, at en tryk cykeltur er vigtig for at fremme cyklismen for alle aldersgrupper. Derfor inkluderer handleplanens afsnit 4.2 om bedre cykelmuligheder initiativet, "Etablering af et bydækkende, sekundært cykelnetværk for en tryk og rolig cykeltur", som har til formål at gøre det mere trygt at færdes på cykel i hele byen. Desuden arbejder Teknik- og Miljøforvaltningen med forslaget om Slow lanes.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Handicaprådet	Grønne transportløsninger, som offentlig transport, cykling og gangstier, bør være tilgængelige for alle borgere, herunder dem med fysiske udfordringer som gangbesvær eller handicap. For at sikre inklusion bør kollektiv transport og infrastruktur tilpasses de behov, personer med nedsat mobilitet har. Det indebærer forbedrede adgangsforhold til stationer, busser og tog samt tilpasning af cykel- og gangstier.	Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning og bemærker, at forvaltningerne arbejder med tilgængelighed, bl.a. regi af arbejdet med universelt design. Dette ligger udenfor klimastrategi og -handleplan.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

Handicaprådet	Derudover bør der sikres tilstrækkelige parkeringspladser for handicapbiler tæt på centrale transportknudepunkter og grønne områder, så personer med handicap kan få adgang til de bæredygtige transportmuligheder.	Forvaltningerne bemærker, at initiativ 4.4 i Klimahandleplanen omhandler øremærkning af en større mængde parkeringspladser, herunder til handicappladser.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Handicaprådet	Handicaprådet vurderer, at det er vigtigt at sikre, at borgere med handicap, gangbesvær eller nedsat mobilitet ikke begrænses i deres mobilitet eller økonomisk straffes for at eje privatbil, særligt i relation til delebilsordninger og bilfri byområder. En grøn omstilling skal være inkluderende og sikre, at alle har lige adgang til de forbedrede transportmuligheder.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Afsnit 5: Fødevarer					
Høringspart	Bemærkning	Forvaltningernes forslag til håndtering	Tekstnære justeringer (ja/nej)	Sidetal	Ændringer (Tilføjet tekst er markeret med fed. Slettet tekst er overstreget)
Socialudvalget	Socialudvalget anerkender det vigtige fokus på at indarbejde sundhedsaspektet og de sårbare borgere i klimaindsatserne for fødevarer. Eksempelvis bifalder Socialudvalget forslaget om inddragelse af sårbare borgere i beskæftigelsesindsatser under indsats '5.2 Samarbejde med detailhandlen'. Socialudvalget understreger dog, at der bør være balance	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning og henviser til, at den kommunale bispisning på plejehjem og andre institutioner udvikles, koordineres og understøttes på tværs af de relevante forvaltninger. Her fokuseres der på, at bispisningen lever op til fx ernæringsanbefalingerne og andre hensyn til de målgrupper, som skal spise maden. Der henvises til afsnit 9.2.2. i Handleplanen.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	<p>mellem målsætningerne og udgifterne og ressourcerne til at indfri målsætningerne. Det er allerede et problem i dag for Socialforvaltningens enheder at opnå balance mellem udgifter til indkøb og produktion af måltider, samtidig med at mad og måltider lever op til de klimavenlige og bæredygtige målsætninger i Mad- og måltidsstrategien og for ernæringen for de forskellige målgrupper. Det er derfor vigtigt, at der fortsat gives rum til kerneopgaven i Socialforvaltningen. Derudover er mange af Socialforvaltningens madtilbud til borgere frivalgsordninger. Socialforvaltningen oplever i forvejen, at borgere fravælger frivalgsordningen, fordi de oplever at klimadagsordenen fylder mere end hensynet til borgernes præferencer, hvilket kan have u hensigtsmæssige konsekvenser for borgernes sundhed. Socialudvalget tilskynder derfor, at ambitioner og krav på fødevarerområdet sker i et tempo, hvor de sårbare borgere kan følge med.</p>				
Amager Øst Lokaludvalg	<p>Stadeholdere skal nudges til at vælge sunde klimavenlige produkter.</p>	<p>Forvaltningerne bemærker, at handleplanen tager udgangspunkt i give københavnere mulighederne, hvorefter de selv kan vælge om de ønsker at benytte mulighederne. Det gør sig også gældende for stadeholderne.</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

Amager Øst Lokaludvalg	Kommunen skal ikke blande sig i, hvordan detailhandel, restauranter mv. køber ind. Man må formode, at de forsøger at ramme, så de ikke skal smide for meget ud. Samarbejde med virksomheder og foreninger om madspild og nye forretningsformer som reparation ol, kræver nok en del nye ressourcer i forvaltningen.	Forvaltningerne bemærker, at de er opmærksom på, at madspild fra virksomheder stadig er betydeligt, og at mange virksomheder arbejder målrettet for yderligere reduktion. Kommunen vil gerne bidrage til dette arbejde, hvis virksomhederne selv ønsker det fx gennem videndeling og udbredelse af teknologier der kan måle madspild. Der vil i forbindelse med budgetforhandlingerne løbende blive søgt finansiering til de igangsatte initiativer, så ressourcer, medarbejderkompetencer mv matcher behovet i de formulerede initiativer	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Beskæftigelses og Integrationsudvalget	På samme måde som i 5.2., kan beskæftigelsesperspektivet overvejes i dette initiativ.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning og tydeliggør beskæftigelsesperspektivet i initiativet.	Ja	66	Indsatsen ses som et muligt startskud til et bredere samarbejde om en grønnere drift af store arbejdspladser, og rummer også et beskæftigelsespotentiale.
Økonomiudvalget	I tabellen ønsker ØU, at ØKF fremgår som forvaltning, der bidrager til implementering af initiativ 5.1 "Samarbejde med arbejdspladser og uddannelsesinstitutioner om grønne kantiner", da dette initiativ berører ØKF-ressort.	Forvaltningerne bemærker, at ØKF tilføjes i tabellen under initiativ 5.1.	Ja	71	TMF, SUF, ØKF
Valby Lokaludvalg	Fødevarerområdet er vigtigt som middel til at reducere CO2-udledningen, men som det fremgår, har Københavns Kommune ikke mange muligheder for ved	Forvaltningerne bemærker, at handleplanen tager udgangspunkt i give københavnere mulighederne for at spise mad med et lavt klimaaftryk, hvorefter de selv kan vælge om de ønsker at benytte	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	<p>regulering at få indflydelse på udvikling. Det er primære midler som facilitering, rådgivning og samarbejder, der beskrives. Københavns Kommune har dog stor indflydelse på de kommunale institutioner mm., hvor man kan lægge retningslinjer for indkøb og anvendelse af fødevarer. Et andet område er skoleområdet, hvor kommunen har indflydelse på undervisningstemaer mm.</p>	<p>mulighederne. Forvaltningen bemærker, at klimastrategiens indsats bygger videre på meget det arbejde kommunen i forvejen laver indenfor fødevarer fx på børne og ungeområdet. Der henvises også til afsnit 9.2.2. i handleplanen.</p>			
--	---	--	--	--	--

Afsnit 6: Forbrugsprodukter

Høringspart	Bemærkning	Forvaltningernes forslag til håndtering	Tekstnære justeringer (ja/nej)	Sidetal	Ændringer (Tilføjet tekst er markeret med fed. Slettet tekst er overstreget)
Amager Øst Lokaludvalg	Kommunale reparationscafeer: Intentionen er god men det er vigtigt at det ikke bliver konkurrenceforvridende for virksomheder, der ernærer sig ved reparation mv. Herunder konkurrence for nødhjælp/genbrugsforretninger, der har store genbrugsforretninger og som samler penge ind ved genbrugssalg.	Forvaltningerne bemærker, at de ønsker med handleplanen at understøtte, at det bliver mere tilgængeligt at kunne reparere og dele forbrugsprodukter i byen. Det kan både være hos kommercielle reparations-services, reparationscafeer og lignende. Der er i handleplanen ikke formuleret indsats om kommunale reparationscafeer.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Socialudvalget	Socialudvalget bifalder et øget fokus på genbrug samt reparation af produkter, som ses i henholdsvis indsats '6.1 Fremme reparation og deling i byen' samt indsats '6.4 Fremme af genbrug og leje af produkter'. At gøre det nemmere	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning-	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	og billigere at genbruge, vedligeholde og reparere produkter er gavnligt for både miljøet og Socialforvaltningens sårbare borgere.				
Økonomi-udvalget	I indledningen henvises der til Erhvervsstrategi 2024. ØU bemærker, at Erhvervsstrategi 2024 har fokus på at understøtte grøn omstilling af byens erhvervsliv og eksport af grønne løsninger, men at denne ikke forholder sig ikke til mere reparation, genbrug og mindre nykøb.	Forvaltningerne imødekommer bemærkningen med en præcisering af teksten så det tydeliggøres, at der er sammenhæng men ikke overlap til Erhvervsstrategien samt at teksten er i overensstemmelse med teksten i Erhvervsstrategi 2024.	Ja	73	Politiske vedtagelser og tiltag, som hvor der er sammenhæng til Klimahandleplanen står på 2026-2028
Økonomi-udvalget	I initiativet, 6.1, beskrives indsats om at afsøge muligheden for at sætte mål for afstand mellem bopæl og services. ØU bemærker, at den fysiske planlægning ikke rummer muligheder for at regulere afstande til bestemte services. Et mål for dette vil således ikke kunne søges opfyldt gennem planlægning, og det vurderes heller ikke, at kommunen råder over andre virkemidler til opfyldelse af et sådant mål.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning og sætningen om at afsøge muligheden for at sætte mål for afstand slettes og erstattes med "med henblik på at målrette indsatser for at synliggøre og lette reparation".	Ja	74	Kortlægning af københavnernes adgang til og brug af reparations-services i byen med henblik på at målrette indsatser for at synliggøre og lette reparation. Herunder afsøgning af muligheder for at sætte mål for afstand mellem bopæl og disse services til planlægning af byen. Kortlægningen af reparationsmuligheder vil supplere monitorering af genbrug i byen, som foretages årligt i regi af Resource- og affaldsstrategi 2030.
Økonomi-udvalget	ØU gør opmærksom på, at KK's Genbrugslager (forankret i ØKF), der står for genbrug af inventar i KK, bør nævnes i dette afsnit sammen med Genbrugsportalen (forankret i TMF). ØU foreslår desuden, at man overvejer en sammenlægning af Genbrugslageret og Genbrugsportalen for	Forvaltningerne bemærker, at genbrugslageret erstatter genbrugsportalen i teksten i initiativ 6.5.	Ja	78	fx reparation af arbejdsbeklædning, innovative udbud, kommunens interne genbrugsportaler med møbler, reparation af arbejdsbeklædning, innovative udbud mv.

	en enstrenget organisering og indgang til recirkulation af KK's inventar mv.				
Valby Lokaludvalg	<p>Valby Lokaludvalg er enig i, at der skal ske langt mere reparation. Vi har selv et reparationsværksted, hvor vi har mange "kunder". Det er tydeligt, at der er behov for langt flere muligheder for reparation af tøj og elektronik, men også af mange andre ting, som skal limes, renses eller andet. Disse reparationsaktiviteter kan ikke magtes inden for rammerne af frivillige aktører. Der er også mange effekter, der er for store til, at et lille værksted kan klare det. Københavns Kommune bør arbejde for, at der gives tilskud - måske i form af momsfriholdelse - så reparationer bliver billigere dermed kan modsvare prisen på nyt.</p> <p>Det kan foreslås, at kommunen i sin planlægning fremmer placering af virksomheder, der foretager reparation. Det ville kunne have betydning for de centrale handlegader, fx Valby Langgade, som i øjeblikket har mange tomme butikker, hvis sådanne aktiviteter kan fremmes.</p> <p>Det vil på længere sigt have stor virkning, hvis skolerne underviser</p>	<p>Forvaltningen bemærker, at initiativet har i tråd med kommentaren fokus på at fremme og lette adgangen til reparation og deling på tværs af byen og på tværs af aktører - både frivillige og professionelle. Dog er momsfriholdelse et statsligt - og ikke kommunalt anliggende. Der er pt. besluttet et nationalt servicefradrag ved reparation af hvidevarer.</p> <p>I forhold til forslaget om, at kommunen i sine planlægning kan fremme placering af virksomheder, der foretager reparation, så har kommunen som planlægger ikke mulighed for at fremme konkrete og udvalgte services/butikker i handlegader. Kommunen har i initiativet primært fokus på at facilitere dialog med erhvervsudlejere og handelsstandsforeninger om at tiltrække virksomheder med grønne forretningsmodeller.</p> <p>I forhold til bemærkningen om undervisning i reparation på skolerne er det nævnt under initiativ 8.7 Grøn omstilling i børnehøjde.</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	i reparation af forskellige forbrugsgenstande. Dels ville mange selv kunne foretage reparationer, men der vil også blive større forståelse for, at reparation er mulig.				
Valby Lokaludvalg	Det vil kunne have stor betydning, hvis detailhandlen var mere indstillet på at tage forbrugsgenstande ind til reparation, så det vil være fint, hvis kommunen kan fremme sådanne aktiviteter.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Valby Lokaludvalg	I denne forbindelse er det arbejdet med at få lokale ildsjæle til at involvere sig i at udbrede forskellige budskaber, som kan have betydning. I Valby Lokaludvalg har vi en miljøgruppe, som arbejder på at udbrede forskellige budskaber, og som også arbejder på at rekruttere lokale aktivister. Vi arbejder sammen med Grønne Nabo-fællesskaber, idet man i den sammenhæng allerede samler grønne ildsjæle. Vi vil anbefale et samarbejde med lokaludvalgenes miljøgrupper og miljøpunkter, når der skal arbejdes med lokal rekruttering. Det vil ikke være hensigtsmæssigt med parallelle initiativer. Det er vigtigt, at der arbejdes med Genbrugsemballer - generelt og i forbindelse med store arrangementer. Valby Lokaludvalg har arbejdet med	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning og vil løbende have fokus på samarbejdsmuligheder i implementeringen af initiativet.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	dette i forbindelse med vores Kulturdage. Det giver store udfordringer, når arrangementet ikke er afgrænset geografisk.				
Valby Lokaludvalg	Valby Lokaludvalg er enig med Kommune i, at det er vigtigt, at der er stor tilgængelighed for genbrug. Vi har i øjeblikket en bytteø, som ikke er i forbindelse med en genbrugsstation, og den er velbesøgt. Udfordringen er, at den drives med frivillig arbejdskraft, hvilket betyder, at der ikke er systematisk oprydning mm.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Valby Lokaludvalg	Vi er helt enige i, at det vil være fint, hvis virksomheder får øjnene op for muligheder for reparation og genbrug. I den forbindelse bør kommune som arbejdsplads og som selskabsejer kunne være rollemodel.	Forvaltningerne bemærker, at kommunens rolle som arbejdsplads og selskabsejer vil blive aktiveret i initiativet, hvor der er lagt op til, at Københavns Kommune bidrager med egne erfaringer, eksempelvis fra genbrugslageret.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Ungerådet	Vi synes, at en budgetforhøjelse til Nærgenbrugsstationerne burde indgå i denne sektion, da de allerede har de fleste værktøjer til at fremme reparation. Derudover bruges de af klimaorienterede borgere, som allerede kender til deres funktion, hvilket gør det mere attraktivt, da borgerne ikke behøver at opsøge et helt nyt sted for at reparere deres ting.	Forvaltningerne bemærker, at der allerede foregår en række borgerrettede aktiviteter om viden og læring af reparation af ting, der bliver afleveret på nærgenbrugsstationerne. Det vil der fortsat være fokus på de kommende år som en del af Ressource- og Affaldsstrategi 2030. Forvaltningen er løbende opmærksom på mulige synergier mellem initiativer på ressource- og affaldsområdet og klimaområdet. Initiativ 6.1 om at fremme reparation og deling i byen har desuden et særligt fokus på at lette og synliggøre københavnernes muligheder for reparation på tværs af byen.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

Afsnit 7: Rejser og oplevelser

Høringspart	Bemærkning	Forvaltningernes forslag til håndtering	Tekstnære justeringer (ja/nej)	Sidetal	Ændringer (Tilføjet tekst er markeret med fed. Slettet tekst er overstreget)
Brønshøj-Husum Lokaludvalg	De københavnske kulturhuse har en fremtrædende rolle i at facilitere en lang række lokale klimaindsatser, herunder repaircaféer, fællesspisning, tekstilværksteder og offentlige rum for folkeoplysning og debat. Kulturhusene er dog ikke nævnt i hverken strategi eller handleplan, hvilket vi finder problematisk. Kunst og kultur spiller en meget begrænset rolle i klimahandleplanens greb. Kultur og kunst har en unik evne til at påvirke menneskers værdier, følelser og adfærd ved at skabe nye fortællinger og perspektiver.	Forvaltningerne bemærker, at med KUBI-planen (Kultur og Biblioteksplanen) er det besluttet, at kulturhusene selv skal forvalte deres profiler og forretningsmodeller. Derfor kan det ikke beslattes fra centralt hold at kulturhusene skal beskæftige sig med klima. Det har de dog selv mulighed for at beslutte, som det fx ses af Kulturhus Islandsbrygges initiativer.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Økonomiudvalget	Økonomiudvalget mener, at henvisningen til KK's interne klimaafgift på flyrejser er fejlagtig placeret i intro til kapitel 7, da kapitel 7 vedrører borgernes forbrugsbaserede klimaaftryk. ØU foreslår henvisningen slettet i kapitel 7, da klimaafgiften retteligt allerede nævnes i afsnit 9.5 'Tværgående indkøbsgreb'	Forvaltningerne sletter henvisningen.	Ja	82	Københavns Kommunes har i 2023 implementeret en intern CO ₂ -afgift på egne flyrejser på 1000 kr. pr. ton CO ₂ . Afgiften hæves til 1500 kr. i 2030. Derudover har kommunen udarbejdet retningslinjer for, hvornår medarbejdere i Københavns Kommune må anvende fly som transportmiddel. Intern CO ₂ -afgift i Københavns Kommunes: I 2023 blev en intern CO ₂ -afgift på egne flyrejser på 1000

					kr. pr. ton CO ₂ implementeret. Afgiften hæves til 1500 kr. i 2030.
Økonomiudvalget	Økonomiudvalget mener, at kommunens handlerum er meget begrænset her, hvorfor dette bør fremgå tydeligere i afsnittet. Gennemførelse af initiativ kræver dialog og samarbejde med staten, Banedanmark, Wonderful Copenhagen, togoperatører mv.	Forvaltningen tager bemærkningen til efterretning og vil have fokus på det i implementeringen af initiativet.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Økonomiudvalget	Da initiativet er målrettet turister, som ikke indgår i de forbrugsbaserede opgørelser, er det uklart, hvorfor initiativet fremgår af Klimahandleplanen.	Forvaltningerne imødekommer bemærkningen delvist med en præcisering af teksten, så det tydeliggøres, at aktører, der betjener turister, også betjener københavnere, og at samarbejde mellem KK, turismebranchen og WOCO understøtter branchens mulighed for at arbejde med bæredygtig turisme.	Ja	84	Den grønne udvikling af turismebranchen vil også bidrage til en grøn byudvikling generelt, da turistvirksomhederne ofte betjener turister såvel som københavnere. Derudover kan et tæt samarbejde mellem Wonderful Copenhagen, turismebranchen og Københavns Kommune, bidrage til at København tydeligt positioneres som en grøn hovedstad, også for besøgende.
Socialudvalget	Socialudvalget positivt på, at der i indsats '7.3 Grøn omstilling i kultur- og fritidsorganisationer' lægges op til en understøttelse af kultur- og fritidslivet med henblik på at gøre den grønne omstilling mere tilgængelig for de borgere, der gør brug af Københavns Kommunes kultur- og fritidstilbud.	Forvaltningerne tager bemærkningerne til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

Christianshavns Lokaludvalg	Det er også tvivlsomt, hvor meget Kommunen kan påvirke en borgers udledninger fra rejser og transport udenfor kommunegrænsen, - og om sådanne udledninger i det hele taget skal regnes med i Kommunens CO2-regnskab.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Valby Lokaludvalg	I forbindelse med den årlige bydelsfest Valby Kulturdage, har Lokaludvalget forsøgt at etablere affaldssortering, men har måttet konstatere, at det er nærmest umuligt med de ressourcer, vi råder over. Vi er gang på gang løbet ind i, at vi ikke har kunne komme af med det indsamlede affald. Kommunen bør kunne hjælpe med rådgivning, materiel og bortskaffelse. Ofte ser vi, at der ved konferencer mm. i kommunale faciliteter som fx Hafnia Hallen ikke foregår en effektiv affaldssortering. Kommunen bør sørge for, at der er materiel til at sortere, og bør kræve at lejere/arrangører bruger dem.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning og gør i øvrigt opmærksom på, at Ressource og Affaldsstrategien 2030, der blandt andet har fokus på erhverv og kommunens egne institutioner.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Ungerådet	Dette er en super relevant idé, som vi virkelig godt kan lide, men vi har et spørgsmål: Hvordan skabes der mere attraktive forhold på stationerne? Er det ved at skabe et grønnere	Forvaltningerne bemærker, at det skal aftales og udvikles i partnerskabet, hvordan forholdene på stationerne. Eksempler kunne indebære bedre og mere tilgængelig information og forbedrede opholdsrum.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	indeklima, modernisere stationerne, eller noget helt andet?				
Kultur og Fritidsudvalget	Forvaltningen finder det ligeledes positivt, at der er fokus på at gøre København som destination mere attraktiv for tog- og busforbindelser.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Afsnit 8: Tværgående og understøttende greb					
Høringspart	Bemærkning	Forvaltningernes forslag til håndtering	Tekstnære justeringer (ja/nej)	Sidetotal	Ændringer (Tilføjet tekst er markeret med fed. Slettet tekst er overstreget)
Beskæftigelses og Integrationsudvalget	Forvaltningen hæfter sig også ved, at det indgår i initiativ 8.4. (Klimaforum for uddannelsesinstitutioner), at der skal afsøges samarbejdsmuligheder om udbud af efter- og videreuddannelsesforløb og behovet for grønne kompetencer. Det fremgår af Klimahandleplanen s. 105 (tabel 8), at ØKF og TMF implementerer initiativet og søger finansiering til det. BIF indgår gerne på lige fod i opgaven.	Forvaltningerne imødekommer bemærkningen og præciserer i teksten.	Ja	92 100	Afsøge samarbejdsmuligheder, der kan understøtte et bedre match mellem udbud af efter- og videreuddannelsesforløb og behovet for grønne kompetencer. Partnerskabet vil også have fokus på fastholdelse af elever på erhvervsuddannelserne, idet tiltrækning til og fastholdelse af elever på erhvervsuddannelserne er vigtigt med henblik på at få de rette kompetencer, herunder faglærte, som skal være med til at drive den grønne omstilling. TMF, ØKF, BIF
Beskæftigelses og Integrationsudvalget	I beskrivelsen af 8.9 står, at Taskforcen guider virksomheder videre til brancheforeninger, erhvervsfremmeaktører m.v. Det bør også fremgå, at en	Forvaltningerne tilføjer, at en kommende enhed også vil kunne levere hjælp og vejledning direkte til virksomheder om grøn omstilling.	Ja	97	Taskforcen vil guide virksomheder videre til brancheforeninger eller erhvervsfremmeaktørers tilbud om grøn omstilling, og give hjælp og vejledning direkte til

	kommende enhed også vil kunne levere hjælp og vejledning direkte til virksomhederne om den grønne omstilling.				virksomhederne. Taskforcen vil samt afvikle netværksarrangementer med erhvervslivet i København for at dele erfaringer og udfordringer om grøn omstilling.
Amager Øst Lokaludvalg	Afsnittet om samarbejde om det lokale miljøarbejde i miljøpunkter og lokaludvalg ser vi positivt på. Det eksisterende lokale miljøarbejdes ressourcer må dog nok udvides hvis omfanget af CO2 reduktion skal være så stort som ønsket af politikerne.	Forvaltningerne bemærker, at der i forbindelse med budgetforhandlingerne løbende vil blive søgt finansiering til de igangsatte initiativer, så ressourcer, medarbejderkompetencer, mv. matcher behovet i de formulerede initiativer.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Østerbro Lokaludvalg	Det er positivt, at man vil styrke samarbejdet med lokale fællesskaber, herunder lokaludvalg og miljøpunkter. Miljøpunkterne har allerede stor erfaring med informationskampagner og borgerinddragelse og kunne med fordel spille en endnu større rolle. Kommunen bør i højere grad udnytte eksisterende netværk frem for at hyre eksterne konsulenter - det er både mere effektivt og langt billigere. For at sikre succes kræves dog ressourcer til lokale aktører, så samarbejdet ikke forbliver en ambition, men bliver realitet. Der er en stærk sammenhæng mellem lokaludvalgenes bydelsplaner og Klimahandleplanen, men planen mangler konkrete	Forvaltningerne bemærker, at der lægges op til et tæt samarbejde mellem de involverede forvaltninger og lokaludvalgene om implementering af initiativet. Der vil i forbindelse med budgetforhandlingerne løbende blive søgt finansiering til de igangsatte initiativer, så ressourcer, medarbejderkompetencer, mv. matcher behovet i de formulerede initiativer. Bemærkningen om målepunkter og fremdrift er behandlet under generelle bemærkning til Klimahandleplan 2026-2028.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	værktøjer og målepunkter for, hvordan lokal aktivering og opskalering af eksisterende initiativer skal ske. Der bør etableres hurtige, målbare resultater i de første år – ellers risikerer strategien at forblive en vision uden reel handling.				
Brønshøj-Husum Lokaludvalg	Indsats, 8.8, ligger i fin tråd med lokaludvalgets bydelsplan. Konkret vil vi nævne, at vi sammen med lokaludvalgene i Bispebjerg og Vanløse er gået sammen om at arrangere et lokalt klimafolkemøde den 5. oktober i Kulturstationen Vanløse. Formålet er at udvikle og styrke de lokale fællesskaber, der har fokus på at bytte og dele ting og gennem sociale aktiviteter mindske behovet for individuelle klimabelastende forbrugsløsninger.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Brønshøj-Husum Lokaludvalg	Lokaludvalget bifalder Teknik- og Miljøforvaltningens foreslåede indsats, 8.8, med at opsamle og systematisere erfaringer fra de enkelte bydele om, hvilke indsatser der virker i relation til reduktionsmålene for de forbrugsbaserede CO2e-udledninger. Vi kan af beskrivelsen forstå, at denne erfaringsopsamling skal danne afsæt for en række opkvalificerende tiltag, så lokaludvalgssekretariatene	Forvaltningerne bemærker, at initiativer under Klimastrategi 2035 skal spille sammen med kommunens andre strategier, herunder Biodiversitetsstrategien. Der vil i forbindelse med budgetforhandlingerne løbende blive søgt finansiering til de igangsatte initiativer, så ressourcer, medarbejderkompetencer, mv. matcher behovet i de formulerede initiativer.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	bliver bedre rustet til at understøtte lokale borgeres og foreningers klimaindsatser. Dette hilser vi velkommen, men vi vil også henlede opmærksomheden på, at vi i lokaludvalget ser os forpligtet til at arbejde for at fremme Københavns Kommunes andre strategiske mål f.eks. at arbejde for øget biodiversitet og bedre miljøforhold på land og i vand. Vi har begrænsede ressourcer til at løfte disse vigtige opgaver.				
Bispebjerg Lokaludvalg	Bispebjerg Lokaludvalg har altid haft et særdeles godt samarbejde med Teknik og Miljøforvaltningen vedrørende et bredt udvalg af sager og vi stiller os altid til rådighed til drøftelse af yderligere samarbejder og initiativer. En række gennemførte initiativer nævnes med relation til handleplanens indsatsområder: 4.2. bedre cykelmuligheder (flere ønsker til cykelstiforbindelser) 4.3. styrket kollektiv transport (metro og buslinjer) 4.4. en by med mindre biltrafik (p-zoner, private fællesveje, vejlaug, grønne bylivsgader mm) Kapitel 5 vi understøtter via puljen ofte fællesspisnings aktiviteter og viden om klimamad. 6.1. fremme af reparation og deling i byen (været med til at oprette repaircafe).	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning og noterer sig interessen for et fortsat godt samarbejde.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	6.3 Fra affaldssortering til ændrede forbrugsmønstre. 6.4. fremme genbrug og leje af produkter (byttemarkeder).				
Bispebjerg Lokaludvalg	Gennem de seneste 6-7 år har Bispebjerg Lokaludvalg haft et vedvarende fokus på BEVARING af bygninger i Nordvest området. Alt dette arbejde hører under kapitel 3 byggeri og anlæg og er altså ikke en del af det forbrugsbaserede. Og vi har et godt og tæt samarbejde med de relevante afdelinger i TMF, som ved præcis hvornår de skal informere os. Vi er ikke i tvivl om, at denne indsats har bidraget mest til CO2 besparelser af de indsatser lokaludvalget har stået for. Det er derfor med stor ærgrelse, at vi ser, at der i strategien lægges op til at det ALENE er forbrugsbaserede emissioner, lokaludvalgene skal arbejde med. Lokaludvalgets opfordringer: sæt indsatserne mere frit, så lokaludvalgene selv vælger, hvad der giver mening at arbejde med ud fra den lokale kontekst.	Forvaltningerne bemærker, at initiativer indenfor bygninger, byggeri og anlæg hører under arbejdet med de forbrugsbaserede udledninger, hvorfor lokaludvalgene uden problemer kan arbejde videre med sådanne initiativer indenfor rammerne af det beskrevne initiativ.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Nørrebro Lokaludvalg	Med hensyn til målet om, at København og københavnernes globale aftryk skal reduceres med 50%, så virker det meget usikkert, hvordan man vil opnå dette. Det vil kræve en betydelig	Forvaltningerne bemærker, at der i forbindelse med budgetforhandlingerne løbende vil blive søgt finansiering til de igangsatte initiativer, så ressourcer, medarbejderkompetencer, mv. matcher behovet i de formulerede initiativer.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	<p>investering i lokal klimadannelse og -handling. I Klimahandlingsplanen er det beskrevet i punkt 8.8 på side 101.</p> <p>Lokaludvalget er enige i beskrivelsen af det væsentlige potentiale i lokaludvalg og miljøpunkters arbejde med lokal klimahandling. Det er vigtigt der er et folkeligt engagement og mulighed for at deltage decentralt, som ligger ud over de centrale kommunale indsatser med at planlægge trafik og omlægge energisystemerne mm. Særligt ift. de globale udledninger fra forbrug.</p> <p>Der er stort pres på puljemidlerne i vores bydel, og derfor er det centralt, at der følger nye midler med til at løse klimaopgaven. Københavns Kommune kan vælge at målrette nye midler til klimaindsatsen ved fx at give dem som tillæg til den lokale miljøopgave. Det er også en mulighed at sende nogle af forvaltningens medarbejdere ud i bydelene, så de kan arbejde lokalt og bygge netværk.</p>				
Christianshavns Lokaludvalg	Christianshavns Bydelsplan 2023-2026 indeholder et mål om Christianshavn som en bæredygtig bydel, hvor CO2-udledningen er neutral i 2030. Vi samarbejder gerne med Københavns Kommune om	Forvaltningerne bemærker, at der i forbindelse med budgetforhandlingerne løbende vil blive søgt finansiering til de igangsatte initiativer, så ressourcer, medarbejderkompetencer, mv. matcher behovet i de formulerede initiativer. I forhold til tabel 8 og udgifter, bemærker	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	<p>bydelsbaseret klimaarbejde til understøttelse af både Bydelplanens samt Klimastrategiens og Klimahandleplanens mål. Det forudsætter, at der afsættes tilstrækkelige midler til det lokale miljøarbejde, hvad enten det udføres via et miljøpunkt eller direkte af Lokaludvalget. I den forbindelse er Lokaludvalget uforstående over for, hvordan tabel 8 på side 105 i Handleplanen skal tolkes, idet det kan fremstå som om der er negative omkostninger forbundet med det bydelsbaserede klimaarbejde i samarbejde med lokaludvalg og miljøpunkter (afsnit 8.8.).</p>	<p>forvaltningen at udgifterne alene omhandler forvaltningens forventede udgifter til implementering.</p>			
Indre By Lokaludvalg	<p>Det lokale miljøarbejde Da lokaludvalgene har den lokale miljøopgave, er der især fokus på, hvordan målsætninger og indsatser i høringsudkastet helt overordnet kan spille sammen med det lokale miljøarbejde, der foregår i lokaludvalg og miljøpunkter. Vi ser positivt på kommunens invitation til og muligheden for at gennemføre lokale aktiviteter i forbindelse med den offentlige høring om Klimastrategi 2035, som følger efter denne interne høring. Vi uddyber selvfølgelig gerne og ser frem til fortsat samarbejde, udvikling og fælles indsats om</p>	<p>Forvaltningerne tager bemærkningerne til efterretning.</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	at skabe et klimapositivt København.				
Amager Vest Lokaludvalg	Børn og unge bliver nævnt flere gange i strategien. Vi bakker op om inddragelsen af børn og unge klimahandleplanen. Miljøpunkt Amager har mange konkrete erfaringer med og ideer til inddragelsen af børn og unge, som kan være til gavn for andre. Vi vil opfordre til, at de bemandede legepladser tilføjes på linje med skole og daginstitutioner. De bemandede legepladser har en bred målgruppe og mange grønne aktiviteter og laver i forvejen grønne lærings-forløb fx i samarbejde med skoler og daginstitutioner.	Forvaltningerne tilføjer bemandede legepladser til initiativbeskrivelsen.	Ja	95	Byens skoler og daginstitutioner har en aktiv rolle i omstillingen. Det samme gælder byens bemandede legepladser. Vi ønsker at understøtte det arbejde, der allerede foregår, ved at skabe muligheder for at engagere sig, både som lærer, pædagog, leder og ikke mindst barn og ung.
Amager Vest Lokaludvalg	Her skal det understreges, at handleplanen ikke kan forpligte os på at arbejde med et klimafokus, da det er det enkelte lokaludvalg, der - indenfor rammerne af Regulativ for Lokaludvalg og Kommissorium for Lokaludvalg - beslutter, hvad lokaludvalget skal arbejde med. Derudover skal det nævnes, at Amager Vest Lokaludvalg har en driftsaftale med Miljøpunkt Amager om at løfte den lokale miljøopgave, og at Miljøpunktets arbejde fastlægges i et samarbejde mellem Miljøpunktet og lokaludvalget.	Forvaltningerne bemærker, at initiativet lægger op til samarbejde og dialog om at understøtte lokale klimainitiativer. Det har fokus på videndeling og kompetenceopbygning. Der lægges ikke op til en forpligtelse, udover det miljøpunkter og klimamedarbejdere allerede er forpligtet til på klimaområdet, blot en understøttelse og styrkelse heraf. Der vil i forbindelse med budgetforhandlingerne løbende blive søgt finansiering til de igangsatte initiativer, så ressourcer, medarbejderkompetencer mv matcher behovet i de formulerede initiativer.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant

Valby Lokaludvalg	Man skal være opmærksom på, at boligforeninger og (grund) ejerforeninger har en meget lang reaktionstid. Der kan gå lang tid, fra at en bestyrelse bliver opmærksom på en indsatsmulighed, til at man får det diskuteret på et bestyrelsesmøde og præsenteret og godkendt af beboere/ejere. Derfor skal den slags indsatsforslag præsenteres i meget god tid i forvejen, gerne 4-6 måneder.	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning og har det i fokus i implementeringen af initiativet.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Vanløse Lokaludvalg	Lokaludvalget synes godt om Teknik- og Miljøforvaltningens foreslåede indsats med at opsamle og systematisere erfaringer fra de enkelte bydele om, hvilke indsatser der virker i relation til reduktionsmålene for de forbrugsbaserede CO2-udledninger. Vi kan af beskrivelsen forstå, at denne erfaringsopsamling foreslås at skulle danne afsæt for en række opkvalificerende tiltag, så lokaludvalgssekretariatene bliver bedre rustet til at understøtte lokale borgeres og foreningers klimaindsatser. Et tiltag vi naturligvis hilser velkomment, men hvor vi samtidig ser os nødsaget til at fastslå, at Vanløse Lokaludvalg også prioriterer og ser sig forpligtet til også at arbejde for at fremme Københavns Kommunes andre strategiske mål som f.eks. at	Forvaltningerne bemærker, at der vil i forbindelse med budgetforhandlingerne løbende blive søgt finansiering til de igangsatte initiativer, så ressourcer, medarbejderkompetencer, mv. matcher behovet i de formulerede initiativer.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	<p>arbejde for en øget biodiversitet og bedre natur- og miljøforhold på land og i vand som ligeledes har bydelens borgeres store interesse. Samtidig arbejder vi naturligtvis på kontinuerligt at inspirere og understøtte bydelens eksisterende og potentielle kommende grønne fællesskaber og interesser inden for området. Det er svært at læse i udkastet, hvordan et sådant samarbejde eventuelt ville skulle fungere, men som I ved, har lokaludvalgssekretariatene begrænsede ressourcer i forhold til miljøpunkterne til at løfte disse vigtige opgaver, så vi håber og forventer, at der er tænkt ressourcer med ind i de opkvalificerende tiltag, hvis det skulle vise sig at blive aktuelt.</p>				
Vanløse Lokaludvalg	<p>Vanløse Lokaludvalg har i de sidste 9 år arbejdet på at få realiseret en drøm om en Natur- og Miljøstation på Pumpehusgrunden ved Damhussøen. Målet er at få et sted i bydelen, hvor bydelens lokale aktører kan mødes og sammen med lokaludvalget udveksle erfaringer og nytænke og udvikle natur- og miljøopgaven. Lokaludvalget har inddraget Damhusengens Skole, Ungværket Vanløse, Energi & Vand, Afdelingen for Bæredygtig Udvikling, Damhusengens</p>	<p>Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning og bemærker desuden, at Vanløse Lokaludvalg kan spille dette forslag ind til de kommende handleplaner eller i forbindelse med budgetforhandlingerne.</p>	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

<p>Bilaug, Enggruppen og Enggruppens høslæt lav samt andre frivillige aktører i udformningen af projektet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Energi & Vand underviser bl.a. i Danmarks største klimatilpassningsprojekt med udgangspunkt i Harrestrup Å og ser store fordele i en forhåbentlig kommende Natur- og Miljøstation til praksisnær undervisning af børn og unge. - Børne- og Ungdomsforvaltningen (område Vanløse/Brønshøj) og Afdelingen for Bæredygtig Udvikling har udviklet en fælles bæredygtighedsprofil for Ungeværket i området. Her mener de, at en Natur- og Miljøstation vil kunne danne en naturlig og konkret formidlingsbase. - Damhusengens Skole mener, at en Natur- og Miljøstation vil være et oplagt sted at have undervisningsaktiviteter for både indskoling, mellemtrin og udskoling med det argument, at når undervisning i uderum bliver en naturlig del af det didaktiske grundlag, nedbrydes "vanetænkning" i undervisningen og nye og mere kreative, praksisnære kompetencer opbygges. Vanløse Lokaludvalg har i mange år kørt et affaldsindsamlingsprojekt for skoler og institutioner, hvor formålet har været 				
--	--	--	--	--

	at engagere byens børn og unge i at holde bydelen ren samt sætte fokus på affald og ressourcer. Lokaludvalget har dermed i mere end 10 år været med til at uddanne klimaambassadører på bydelens skoler og institutioner.				
Valby Lokaludvalg	Bydelsbaseret klimaarbejde er indirekte, da lokaludvalgene selv styrer deres handlinger. Miljøgruppen på Valby Lokaludvalgs fokuserer i deres årsplaner på klimatiltag og ser klimakrisen som den største udfordring. De ønsker, at politikere og forvaltning skal være mere aktive i at engagere og koordinere den lokale klimaindsats. Der bør stilles krav til miljøpunkter og lokaludvalgenes miljømedarbejdere om at prioritere klimaindsatser, som bør integreres i alt lokalt arbejde. Forvaltningen skal systematisk inddrage lokaludvalg, miljøpunkter og miljømedarbejdere i nye initiativer, puljer og vejledninger. Miljøgruppen på Valby planlægger at samarbejde med forvaltningen for at integrere kommunens strategi og tiltag i deres årsplan og aktiviteter.	Forvaltningerne vil have et øget fokus på inddragelse af miljøpunkter og lokaludvalg i implementeringen. Forvaltningerne vil netop med initiativet være mere aktive i lokale klimaindsatser - sammen med lokaludvalg og miljøpunkter.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.
Ungerådet	Der er nogle virkelig gode idéer her til borgerinddragelse i klimainitiativer. Vi synes, det	Forvaltningerne tager bemærkningen til efterretning og anerkender den gode idé, men affaldsindsamling er i	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	kunne være spændende at samarbejde med DSB om at rydde op i områderne langs togskinnerne, da der ofte ophober sig meget plastik der. Derudover kunne det være en god måde at fremme brugen af offentlig transport - især hvis deltagerne for eksempel får én gratis rejse som tak for deres indsats	udgangspunktet ikke i fokus i klimahandlingsplanen. Forvaltningerne opfordrer Ungerådet at tage idéen med til Danmarks Naturfredningsforening.			
--	---	--	--	--	--

Afsnit 9: Københavns Kommunes indkøb

Høringspart	Bemærkning	Forvaltningernes forslag til håndtering	Tekstnære justeringer (ja/nej)	Sidetotal	Ændringer (Tilføjet tekst er markeret med fed. Slettet tekst er overstreget)
Teknik- og Miljøudvalget	Det bør præciseres, at meromkostningen på ca. 80-100 mio. kr. frem mod 2035 kun omhandler udskiftning af arbejdsmaskiner, som på nuværende tidspunkt er relativt dyre at udskifte til el. "Maskiner" bør erstattes med "arbejdsmaskiner", for at skærpe forståelsen.	Forvaltningerne bemærker, at maskiner er rettet til arbejdsmaskiner i hovedindsatsen "9.2.4 Grøn mobilitet".	Ja	109, 110	"maskiner" er erstattet med " arbejdsmaskiner "
Teknik- og Miljøudvalget	Her bør det præciseres, at målet om 60 % reel genanvendelse af husholdningslignende affald inkluderer affald fra kommunale institutioner og KKs institutioner skal indfri denne målsætning frem mod 2030. Det kan desuden med fordel tilføjes, at der i Ressource- og Affaldsstrategien	Forvaltningerne bemærker, at det i teksten er uspecificeret, at Ressource og Affaldsstrategien 2030 har en målsætning om 60 % reel genanvendelse af husholdningslignende affald i København, hvilket også inkluderer affald fra kommunale institutioner.	Ja	110	Indsatserne i Ressource- og Affaldsstrategi 2030 forventes bl.a. at øge mængden af genbrug med 4.000 ton og mængden af genanvendelse med 24.000 ton i København i 2030. Målsætningen i Ressource- og Affaldsstrategien er 60 % reel genanvendelse af husholdningslignende affald i

	indgår en målsætning om at øge genanvendelsen af erhvervsaffald med 30.000 ton årligt fra 2030 (yderligere set i forhold til Ressource- og Affaldsplan 2024) og øge genanvendelsen af bygge- og anlægsaffald med 60.000 (ny målsætning, akkumuleret tal over hele strategiperioden).				København, herunder affald fra kommunale institutioner.
Økonomiudvalget	ØU ønsker, at skovrejsning via Klimaskovfonden skal beskrives tydeligere som et muligt initiativ for Københavns Kommunes håndaftryk.	Forvaltningerne foreslår, at bemærkningen imødekommes med en tydeligere beskrivelse i teksten.	Ja	114	Københavns Kommune er i gang med at undersøge de juridiske muligheder for at opkøbe jordarealer udenfor kommunegrænsen til klimaskovrejsning, herunder via Klimaskovfonden. Der afventes svar fra Ankestyrelsen. Københavns Kommune afventer Ankestyrelsens svar vedrørende de juridiske muligheder for at opkøbe jordarealer udenfor kommunegrænsen til klimaskovrejsning. Samtidig er der etableret et partnerskab med Klimaskovfonden, hvorved der vil blive rejst klimarobust blandingskov udenfor kommunegrænsen.
Ældrerådet	Ældrerådet mener, at beboere på plejehjem altid skal have mulighed for at vælge den mad, de ønsker. Ældrerådet bakker op om klimavenlig mad, men vi mener at det vigtigste må være de ældres valgfrihed når det kommer til kost. Mange af plejehjemsbeboerne er småspisende	Forvaltningerne bemærker, at der i teksten allerede er udspecificeret, at der til enhver tid skal tages hensyn til alle målgrupper herunder målgrupper med særlige ernæringsbehov. Forvaltningen tager derfor bemærkningen til efterretning uden ændring i teksten.	Nej	Ikke relevant.	Ikke relevant.

	og risikerer at blive underernæret, hvilket udfordres yderligere af de snævre/ukendte, grønne kostmuligheder. Derfor foreslår vi, at der bevilges flere penge til mad og måltider på plejehjemmene, så det er muligt at købe økologiske varer, herunder kødvarer og fisk. Samtidig ved vi, at der bruges flere personaletimer ved fremstilling af klimavenlig kost.				
--	---	--	--	--	--